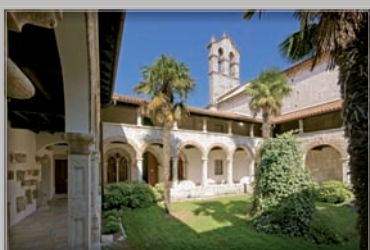

fraternitas

GLASILO HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

kazalo

Uvodno slovo

DAN(I) PROVINCIJE	3
NAJAVA SKORIH DOGAĐANJA	4
NAŠI JUBILARCI	4
UZ SVETKOVINU NAŠEG UTEMELJITELJA	4

Iz našeg Reda

MEĐUNARODNI KONGRES U KENIJI	5
NOVI »ALBUM GENERALE«	9
SVETI ASIŠKI SAMOSTAN	10
POSEBNI STATUT GENERALNE KUSTODIJE U ASIZU	11

Kolbeovska obljetnica

OBLJETNICA SMRTI SV. MAKISMILIJANA	14
APEL ZA POMOĆ V. B.	15

Trajna formacija

DANI TRAJNE FORMACIJE – PROGRAM	16
TRAJNA FORMACIJA	17

Franjevački odgovori

NENASILJEM NA NASILJE	18
VODITELJI FORMACIJE FRAME	19
MLADI U MADRIDU	20
UZ MISIJSKU NEDJELJU	21

Naša Provincija

15. SJEDNICA DEFINITORIJA	22
16. SJEDNICA DEFINITORIJA	22

DOPIS IZ PADOVE	23
ZAHVALNE/POHVALNE RIJEČI	24

Naši mladi

ZAVJETI NOVAKA U ASIZU	25
TEČAJ TALIJANSKOG JEZIKA	26
POČETAK NOVICIJATA	28
POSTULATURA	28
MALO SJEMENIŠTE	28

Pastoralne djelatnosti

ODRŽAN PRVI PASTORALNI KOLOKVIJ PROVINCIJE	29
ZAJEDNIČKA IZJAVA	30
PROVINCIJSKI POVJERENIK ZA PASTORAL	31
HALLOWEEN	31

Ususret proslavama

MEĐUPROVINCIJSKI SUSRET ZA PRIPREMU PROSLAVE 800. OBLJETNICE DOLASKA SV. FRANJE NA NAŠE OBALE	32
IV. GODIŠNJI SUSRET »PRO DIALOGO«	33

Izlog

NA PUTU OBNOVE, materijali za obnovu Konstitucija	36
OBJAVLJENO	37
NATPISI U NAŠOJ KNJIŽNICI	37

Prilog

NOVI BROJ BILTENA »ZAJEDNO«	38
---------------------------------------	----

Fraternitas
službeno glasilo
Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevac konventualaca

Br. 3/2011

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevac konventualaca
HR – 10000 Zagreb, Sveti Duh 31
tel. (01) 3771 888; fax (01) 3773 754
www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio i odgovara:
Ljudevit Anton Maračić
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

uvodno slovo

DAN(I) PROVINCIJE

Draga braćo,

posljednjeg dana mjeseca rujna, na blagdan sv. Jeronima, crkvenog naučitelja, naša Provincija već dosta stoljeća slavi svoj imendan. Ove godine posebnu čar Dana Provincije pobuđuje činjenica što će pri zajedničkoj proslavi u creskom samostanu sv. Frane oko sabrane braće iz cijele Provincije (nadamo se lijepom broju) biti okupljeni i najviši predstavnici našeg Reda, na čelu s generalnim ministrom, fra Marcom Tasca, i ostalim generalnim definatorima. Ne pamtimo da je za Dan Provincije s nama bilo toliko i takvih uglednih fratara. To je razlog za radost i povod za ponos.

O programu proslave odmah nakon nekoliko popratnih riječi.

* * *

Mi bismo zapravo trebali slaviti dane Provincije, cijela godina morala bi biti vrijeme slavlja. Svi znamo da tako nije i da smo svi daleko od ovako idealizirane stvarnosti. Umjesto toga svjedoci smo kako i pojedinačno, a i zajednički, pružamo sebi i ostalima razloge zabrinutosti a ne slavljenja. Želio bih da povod proslave Dana Provincije svima nama bude poticaj da poboljšamo i uljepšamo tu sliku. Ne mislim da je ona ružna, ali da bi mogla biti privlačnija, sigurno će se svi složiti.

Uskoro će minuti prva trećina četverogodišnjeg razdoblja koje uokviruju naši redoviti provincijski kapituli. Netko će reći kako vrijeme brzo teče, osobno bih volio da još brže proteče, ali je važnija konstatacija da se ništa, ili gotovo ništa, ne mijenja(mo). Pri tome ne treba gledati na druge, nego na sebe. Jer, uče nas duhovni učitelji, a slično je ponavljao i sveti otac Franjo, mi ne možemo druge mijenjati, ali sebe i te kako možemo mijenjati. Zato bih volio da naša uzajamna čestitka uz Dan(e) Provincije ide u tom smjeru: poželjeti sebi da budemo bolji i vjerniji, pa će onda i onima oko nas biti lakše biti bolji i vjerniji.

Želio bih, stoga, i uz ovu prigodu poželjeti svima nama, a ponajprije sebi, da budemo manje vatrogasci, a mnogo više mostograditelji, da ne raspirujemo vatru i potom gasimo, već da skladnijim odnosima gradimo i poboljšamo ovaj život, kako bi mlađi u nama gledali privlačan primjer svjedoka a ne sumornu sliku vještih individualaca, koji možda dobro rade svoj posao, ali ne izgrađuju dovoljno i zajednicu. Pomaci su i te kako mogući i to iskreno svima bez razlike i izuzetka želim i čestitam.

* * *

Sama pak proslava ovogodišnjeg Dana Provincije održava se, kako je već poznato i najavljeno, u creskom samostanu sv. Frane, na blagdan sv. Jeronima, u petak 30. rujna, s početkom u 16,00 sati. Predviđeni dnevni red:

Kapitularna dvorana (ili crkva ako bude potrebno):

- *Creski samostan sv. Frane* (izlaganje, fra Ljudevit Maračić);
- *U potrazi za Lukačićem* (video-film, Ennio Stipčević);
- Knjiga »*Na putovima obnove*« (predstavljanje, fra Josip Blažević)

Samostanska crkva:

- Euharistijsko slavlje (predvodi generalni ministar fra Marco Tasca, u koncelecijaciji članova Generalne kurije i braće naše Provincije)

Samostanski atrij ili blagovaonica (ovisno o vremenu):

- Večera i druženje.

Na proslavu su pozvana sva braća iz Provincije, uz najavu gvardijanu creskog samostana sv. Frane, pogotovo ako treba osigurati noćenje. Do skorog viđenja u Cresu!

*fra Ljudevit Maračić,
provincijalni ministar*

NAJAVA SKORIH DOGAĐANJA

- Od 1. do 3. listopada, Cres, duhovne vježbe klerika i postulanata;
- 4. listopada, Cres, obnova zavjeta naših klerika;
- od 10. do 13. listopada, Zagreb, Dani trajne formacije;
- od 17. do 20. listopada, Ptuj, jesenski susret CEC-a;
- od 21. do 27. listopada, Zagreb, Među-religijska proslava Dana Duha Asiza;
- od 7. do 12. studenog, Camposampiero, Misijski susret CEO-CEC-CIMP (fra Ambroz Knežić)
- subota, 12. studenog, Zagreb, simpozij u povodu pete obljetnice smrti o. Celestina Tomića
- nedjelja, 27. studenog, Zagreb, polaganje svećanih zavjeta (fra Željko Klarić i fra Josip Petonjić)
- subota, 3. prosinca, Zagreb, đakonsko ređenje (fra Željko Klarić)

NAŠI JUBILARCI

21. rujna: fra Miljenko Hontić, 25 godina privremenih zavjeta;
24. rujna: fra Stjepan Lončar, 25 godina svećanih zavjeta;
4. listopada: fra Ivan Radeljak, 25 godina svećanih zavjeta;
23. studenog: fra Stjepan Lončar, 50 godina života;
8. prosinca: 50. obljetnica svećanih zavjeta: fra Alfons Janeš, fra Teofil Majić i fra Maksimilijan Herceg
- Čestitke svima: Ad multos annos!

UZ SVETKOVINU NAŠEG UTEMELJITELJA

SV. BONAVENTURA O SV. FRANJI

Eto, duhom smo slijedili različita čudesa slavnog oca Franje. Slavni nas je stjegonoša križa Kristova po svojim zaslugama i po Božjoj volji doveo do slova TAU (T), a to je znak križa. Iz toga treba da spoznamo ovo: Kao što je križ osigurao velike zasluge Franji koji se pod Kristovim vodstvom borio za spasenje, tako mu je i s proslavljenim Kristom dano neprevrtljivo svjedočanstvo slave.

Ovo je, naime, veliko i čuderno otajstvo križa u kojem su sakriveni milosni darovi, zaslužne kreposti te blago mudrosti i znanja u tako velikoj dubini da bi bili *sakriveni mudrima i umnima*. Ovo je, naprotiv, Kristovu služi bilo otkriveno u punoj mjeri te je u cijelom svom životu slijedio tragove križa, samo je uživao u slasti križa, samo je propovijedao o slavi križa. Doista je u početku svog obraćenja s Apostolom mogao reći: «*A ja, Bože sačuvaj, da bih se ičim ponosio osim križem Gospodina našeg Isusa Krista*. Jednako je tako, napredujući u obraćenju, mogao dodati: *A na sve koji se ovoga pravila budu držali neka siđe mir i milosrđe*. I napokon je na kraju s punim pravom mogao nadodati: *Milost Gospodina našega Isusa Krista s duhom vašim, braćo! Amen*.

Diči se, slavni nosioče križa Kristova, u sigurnoj slavi križa! S križem si počeo, po pravilu si križa napredovao i napokon si na križu dovršio. Svima je vjernicima po svjedočanstvu križa poznato koliko slavu uživaš u nebu. Sa sigurnošću te slijede oni *koji izlaze iz Egipta*, jer je štapom Kristova križa *razdijeljeno more*, te prolaze kroz pustinju, pošto prijeđu Jordan smrtnosti, po čudesnoj će snazi križa ući u obećanu zemlju živih.

Neka nas ovamo uvede pravi vođa i Spasitelj naroda Isus Krist propeti po zaslugama svoga sluge Franje, a na čast i slavu trojedinoga Boga koji živi i kraljuje u vijeke vjekova.

Amen.

(3 Bon X, 7-9)

iz našeg reda

MEĐUNARODNI KONGRES U KENIJI

Sredinom srpnja ove godine u kenijском glavnom gradu Nairobiju održan je Međunarodni kongres našeg Reda, na temu Solidarnosti i međukulturalni karakter Reda franjevac konventualaca, te objavljujemo završnu izjavu upućenu svoj braći Reda:

FORMACIJA ZA MEĐUSOBNO DIJELJENJE I SOLIDARNOST MEĐUKULTURALNI RED MEĐUNARODNI KONGRES OFMCONV Nairobi, Kenija, 10.-17. srpnja 2011.

GOSPODIN MI DADE BRAĆU

Draga subraćo,

Gospodin vam dao mir!

S velikom zahvalnošću, mi, vaša braća okupljena na kongresu u Nairobiju u Keniji (10.-17. srpnja 2011.), želimo sa svima vama podijeliti našu zahvalnost Gospodinu što nas je okupio kako bismo slušali njegovu Riječ, molili, te vrijeme proveli u zajedništvu i bratskome dijalogu. Svemu je tome pridonijela srdačna i radosna dobrodošlica naše subraće iz kustodije Svetoga Franje Asiškoga, kojoj su obilato posvjedočili evanđeoske i franjevačke vrijednosti za koje smo se opredijelili. Zahvaljujemo im, te po njima šaljemo najbolje želje svoj braći koja ovdje u Africi utjelovljuju svoju ljubav prema Bogu i bližnjemu nasljeđujući primjer našega Serafskoga oca, Svetoga Franje.

Približavajući se kraju našega boravka ovdje, želimo s vama, predraga braćo, podijeliti teme naših promišljanja, našega razgovora, i naše molitve, u nadi da ćete i vi tako moći udahnuti makar djelić »obiteljskoga ozračja« koje je popratilo naš ovdašnji susret. Nadamo se kako vam – šaljući vam ova promišljanja – možemo pomoći rasti u vašoj sposobnosti suživota s drugima na način na koji nas naš Red sve poziva.

Uz pomoć mjerodavnih osoba (usp. Dokumenti kongresa), postali smo još većma svjesni promjena

koje su na djelu u civilnome društvu uslijed fenomena globalizacije, uvođenja interneta, migracija u pravcu bogatih zemalja »staroga svijeta«, pozornosti što je zaslužuju kulture koje se pojavljuju: sve te pojave, naime, mijenjaju odnose između pojedinaца, društvenih skupina i nacija. Uz to, postupna dekristijanizacija, osobito sjevernoga dijela svijeta, pred Katoličku crkvu postavlja izazov preispitivanja načina na koji vrši svoje poslanje evangelizacije, što upućuje na potrebu »prerječiti« evanđeosku poruku te spasonosnu prisutnost Gospodina Isusa za sve narode navijestiti na nov način.

U tome ozračju trajne promjene kojemu se ne nazire kraj, smještena je i naša prisutnost kao franjevac konventualaca, prisutnost koja se kroz ovih proteklih trideset godina preselila sa sjevera na jug te sa zapada na istok svijeta. Stoga uviđamo žurnu potrebu još jednom redefinirati naš identitet, vraćajući mu pritom onu dimenziju bratstva kojom se odvijeka odlikujemo te koja ne prestaje donositi ploda. Ona nas, shvaćena kroz prizmu malenosti, poziva – međusobno, kao i s drugima – uspostaviti bratske odnose obilježene vjerodostojnošću i neposrednošću. Međutim, unutar višekulturalnoga svijeta ujedno smo i pozvani živjeti odnose među-kulturalnosti, čija su svojstva poznavanje drugoga, njegovo srdačno i uvažavanje obilježeno prihvaćanje, te vrednovanje unutar njegova vlastita viđenja smisla života. Ukoliko ih se živi istinskom i poštovanjem obilježenom uzajamno-

šću, takvi će odnosi razotkriti latentne predrasude, a moguće sukobe pretvoriti u prigodu za rast. Oni, nadalje, vraćaju pozitivno gledanje na simbolične načine komunikacije i uvide što ih većine nerijetko zaboravljaju, ili pak niječu, čime zapravo odbijaju prihvatiti ograničenost vlastitih iskustava i životnih sustava.

Za nas franjevece to podrazumijeva izlaženje iz sebe samih, iz naših »provincijalizama« te obzorjâ koja se nerijetko podudaraju s vlastitim iskustvima, kako bismo se otvorili jednoj široj dimenziji (kao što su konferencija/federacija, pa i čitav Red), zahvaljujući čemu ćemo biti u stanju udahnuti i drugi, zdraviji zrak, dar prisutnosti druge braće, koja, poput nas, žele u punini živjeti svoju krsnu i redovničku, odnosno, svećeničku posvetu.

Među brojnim mogućim naglascima, ograničili smo se na svega četiri, konkretiziranjem određenih strategija i prijedlogâ na koje, evo, skrećemo pozornost sve braće Reda, radi prikladnoga razabiranja u vidu nadolazećega generalnog kapitula (2013.). Za sustavniji i promišljeniji uvid, upućujemo vas na Dokumente kongresa, koji će uskoro biti objavljeni, pozivajući svakoga od vas na njihovo ozbiljno proučavanje (već su dostupni na internetskoj stranici Reda, u dijelu posvećenu Kongresu).

Argumenti o kojima je bilo riječi – okupljeni kroz teme među-kulturalnosti, međusobna dijeljenja i solidarnosti – »tiču se našega identiteta franjevacâ konventualaca, pozvanih živjeti unutar različitih društvenih, kulturnih i gospodarskih okruženja. Navedene različitosti zahtijevaju razvijanje dijaloga među kulturama, iz kojega trebaju proslijediti i praktične posljedice. Napose je žurno potrebno pristupiti problemima kao što su samouzdržavanje cirkumskripcija, siromaštvo nekih među njima te traganje za načinom solidarnosti – kako u smislu osoblja, tako i u onome gospodarskih sredstava – kao izričaja istinskoga međusobna dijeljenja« (iz »Pisma poziva na kongres«, Rim, 23. prosinca 2010.).

Evo u kratkim crtama plodova našega iskrenoga i bratskoga razgovora.

Mjesni identitet i formacija za među-kulturalnost: k novim formacijskim modalitetima i strukturama

U cilju nuđenja stanovitih konkretnih prijedloga na ovu temu, pošli smo od sljedećih dviju činjenica:

- a) potrebe produbljivanja franjevačkog identiteta, kao i vrijednosti naše konventualne predaje (tradicije);
- b) vrijednosti nastavljanja pripremanja formatorâ koji će se odlikovati uravnoteženošću, kao i sviješću o svome identitetu, te koji su postigli zrelost zvanja kakva omogućuje prenošenje karizme novim naraštajima.

U cilju rasta u našem identitetu, uviđamo žurnu potrebu skrbiti se o franjevačkoj formaciji od samih njenih početaka. U tom smislu, sve naše formacijske kuće trebaju sadržavati pouku o franjevaštvu: povijesti, duhovnosti, teologiji i predaji (tradiciji) Reda. To ujedno podrazumijeva i odgovarajuću pripravu novih stručnjaka za franjevaštvo, koji će djelovati u obrazovnim središtima Reda.

Predlažemo također i cjelovito preispitivanje strukture početne formacije, tako da ona bude upravo upućivanje (inicijacija) u franjevački život u smislu ne samo umnome, već i iskustvenome, uz formaciju za vjerodostojnost i dijalog. U tom smislu predlažemo da se jedna godina posveti iskustvu uključivanja u mjesne zajednice, ili pak stjecanju među-kulturalnoga iskustva: to svakako podrazumijeva i učenje još jednoga jezika, kako bi se djelotvorno mogla živjeti među-kulturalnost. Takvo iskustvo – koje u pamćenje priziva biblijski lik Abrahamov – traži izlaženje iz vlastite kulture te postavlja izazov rasta u vidu hodočasnikâ i stranaca.

Imajući u vidu činjenicu kako će jedan takav prijedlog, bude li prihvaćen, zahtijevati više godina pripreme prije no što će moći doći do njegova ostvarenja, već sada predlažemo umnažanje iskustava mlade braće – za vrijeme odmora – u mjestima kulturološki različitim te u duhovnome smislu znakovitima.

Svjesni smo kako navedeni prijedlozi, da bi mogli biti ostvareni, zahtijevaju također i ozbiljno preispitivanje naših formacijskih struktura: u tom smislu predlažemo unaprjeđenje zajedničkih kuća formacije na razini konferencije/federacije te formacijskih kuća Reda, kao i redefiniranje formacijskoga programa.

Što se, pak, tiče obnove (revitalizacije) Reda, uputnim se smatra prijedlog neka svaka cirkumskripcija dopusti utemeljenje zajednice u kojoj će biti moguće ostvariti iskustvo jednoga radikalnijega načina življenja. Smatramo, naime, kako bi takva iskustva mogla pozitivno utjecati i na ostale mjesne prilike, uključujući tu i one koje se odnose na formaciju.

Kada je riječ o trajnoj formaciji, veoma dobrom smatramo mogućnost specijalizacije izvan vlastite jurisdikcije – pod uvjetom, dakako, pomna razabiranja.

Milost vlastitoga rada: siromaštvo i samo-uzdržavanje, Providnost, ulaganja u smislu znakova vremena

Iz našega je susreta proizašla nadasve nužnost usredotočenja na transparentnost u formaciji: braća trebaju naučiti zajednici polagati račune o svojim troškovima i novcu što ga primaju. Smatramo potrebitim vratiti vrijednost manualnome radu (održavanje kuće, čišćenje, kućanski poslovi....), a da se pritom odveć ne ovisi o vanjskim zaposlenicima: to bi trebalo vrijediti za sve naše kuće, počam od onih formacijskih, u kojima je potrebno odoljeti napasti navodne posvemašnje zaokupljenosti učenjem. Pozornost usmjerena k ovome vidu omogućuje vraćanje dimenzije rada kao služenja, izraza malenosti te osjećaja odgovornosti.

Kod početne formacije valja ponuditi model samo-uzdržavanja, potičući odgajanje na pridošenje – kroza svoj rad i zalaganje – potrebama bratstva. Priznajemo kako suvremena sredstva komunikacije imaju svoju vrijednost, ali je u služenju njima potrebno očitovati umjerenost, na što nas upućuje iskustvo svetoga Maksimilijana Kolbea. U svakom slučaju, valja povesti računa o održavanju načina življenja primjerenoga okruženju unutar kojega se živi, ne zaboravljajući pritom kako nas Serafski otac želi također i u društvenome smi-

slu malenima, a to znači izbjegavanje pripadanja srednjem i visokome građanskome staležu danoga zemljopisnoga područja. U tom smislu nadasve važnim smatramo izravan doticaj sa svijetom siromaštva u njegovim različitim vidovima, počam od razdoblja početne formacije.

Upozoravamo ujedno i na potrebu postizanja – u cirkumskripcijama – usklađenosti između prakse početne formacije i načina življenja tamošnjih zajednica.

Potvrđujemo utemeljenost prijedloga o organiziranju posebnih tečajeva formacije na području gospodarskoga upravljanja pojedinim bratstvom (zajednicom) te nužnim smatramo posvješćivanje svakome pojedinome bratu njegove osobne odgovornosti za uzdržavanje samostana i cirkumskripcija.

Uviđamo, nadalje, nužnost daljnjega promišljanja o odnosu između pouzdanja u Božju Providnost i načina ulaganja u naša bratstva i cirkumskripcije.

Poticaji za personalnu solidarnost, u smislu utvrđivanja prisutnosti Reda na novim mjestima, kao i oživljavanja onih već postojećih

Razlikujemo prije svega sljedeće dvije razine prema kojima trebamo usmjeriti naša pregnuća: razinu Reda – koja se odnosi na generalne kuće, naročito važna mjesta (npr. Asiz), misije – te uvođenja prisutnosti Reda na mjestima što ih se namjerava na osobit način promicati; razinu konferencija/federacija, gdje prioriteta podrazumijevaju zajedničke formacijske kuće.

U vidu konkretnoga prijedloga, smatramo kako bi na generalnome kapitolu 2013. bilo potrebno iznijeti neke prijedloge razvoja prisutnosti naših samostana na pojedinim mjestima te unutar pojedinih okruženja od strateškoga značaja za Red.

Jedan je od glavnih izazova vezan uz solidarnost osoblja, te kakvoću formacije u našim formacijskim kućama i obrazovnim središtima. U tom se smislu ustraje na suradnji našega fakulteta s drugim obrazovnim središtima Reda, kao što je već slučaj kod razmjene predavača te je potrebno nastaviti s odabirom i osposobljavanjem skupine novih predavača.

Još je jedan izazov vezan uz personalnu solidarnost te odgovarajuću pripravu braće, kao i utvrđivanje plana vezanoga uz karizmu, koji će nam pomoći našu karizmu utjeloviti u sadašnjosti, na onim mjestima kojima je potrebna obnova.

Kada je posrijedi prioritet unaprjeđenja solidarnosti osoblja, bilo je govora o sljedećim mjestima: Kolegij penitencijara, Generalna kurija, samostan Svetoga Maksimilijana Kolbea, Seraphicum te Asiz – naglašavajući kako bi na navedenim mjestima služenje trebalo biti popraćeno iskustvom istinskoga bratskoga življenja. U tom bi smislu bilo uputno služenje na tim mjestima ograničiti na ne odveć duga vremenska razdoblja.

Što se, pak, tiče konkretnih načina što ih valja usvojiti glede personalne solidarnosti, smatramo važnim ustrajati na mogućnosti pridruživanja (afilijacije) ad tempus, budući da ona ide za potpunim uključivanjem u jurisdikciju u kojoj pojedini brat provodi točno utvrđeno vremensko razdoblje, dok ujedno i omogućuje nadilaženje ograničenja vezanih uz ugovore i konvencije, poradi kojih se braća prečesto smatraju »zaposlenicima« unutar okruženja koja nisu njihova matična.

Držimo uputnim te predložimo bolje proučavanje normi koje će unaprijediti među-kulturalnost te olakšati prijelaz braće iz jurisdikcije u jurisdikciju.

Gospodarska solidarnost: kriteriji bratskoga upravljanja i prijedlozi nekih novih oblika

Kao franjevci, pozvani smo, unutar naših samostana, na način življenja koji se odlikuje umjerenošću te nije odveć raskošan: primjerice, ne upuštati se u odveć velike pothvate koji ne jamče samo-uzdržavanje, kako bismo na taj način izbjegli moguća opterećenja vezana uz takve strukture.

Kada je posrijedi gospodarska solidarnost unutar Reda, razlikujemo prije svega razinu pojedinih cirkumskripcija: danas je važno da upravo one uživaju sredstva solidarnoga fonda kojemu će pridonositi sve zajednice te iz kojega će moći crpsti sredstva za svoje različite potrebe – napose da braća uživaju iste prilike, iako žive unutar različitih mjesnih gospodarskih mogućnosti. Od temeljne važnosti smatramo gospodarsko upravljanje koje

će se odlikovati transparentnošću, kao i izradbu proračunâ, u vidu mehanizama koji omogućuju planiranje i praćenje gospodarskih prilika svake pojedine zajednice.

Na razini Reda, smatramo važnim unaprjeđenje gospodarske »osjetljivosti« i su-odgovornosti. U konkretnom smislu, to podrazumijeva održavanje fonda solidarnosti koji je potrebno neprestance uvećavati, kako bi se udovoljilo nadasve potrebama najpotrebnijih cirkumskripcija vezanima uz formaciju. Istovremeno ističemo potrebu zaduživanja osobe koja bi koordinirala prikupljanje sredstava (putem tzv. »fund raising« projekata, kampaña senzibilizacije, dobročiniteljâ, interneta,...).

Upitali smo se, nadalje, je li potrebno prednost dati spontanoj solidarnosti, ili pak onoj kojom rukovode točno određene norme: između različitih raspoloživih načina, pomislili smo na godišnju kolektu u svim zajednicama Reda, »dragovoljnu eksproprijaciju« (pražnjenje blagajne na kraju fiskalne godine) mjesnih bratstava i/ili cirkumskripcija, uvođenje novčane obveze (desetine). Posve smo uvjereni kako najsiriromašnije cirkumskripcije trebaju pokrenuti inicijative za postizanje gospodarske autonomije, jer ona tvori vrijednost koja će im pomoći u postizanju neovisnosti. Jednako tako, sve cirkumskripcije, već prema svojim mogućnostima, trebaju pridonositi potrebama Reda.

Stigavši do kraja našega iskustva, uviđamo kako ono što smo poduzeli za budućnost nije možda došlo samo od sebe, već je naprotiv dobro utvrđeno u vrijednostima i iskustvima kojima se odlikuju brojna naša konkretna iskustva. Između ostaloga, okupljanje na razini Reda na bratskome generalnome kapitulu (Poljska 2004.), bratskoj skupštini (Argentina 2010.), kao i kongresima (Indija 2006., Kenija 2011.), omogućilo nam je osjetiti ne samo »kako je lijepo i kako je mило kao braća zajedno živjeti«, već ujedno i ljepotu Boga koji svoje višestruko lice očituje kroz raznolikost kultura i čude sa prirode što smo ih na raznim mjestima susreli.

U svojoj jednostavnosti, povjeravamo ova svoja promišljanja i prijedloge svakome pojedinome od vas, draga subraćo, moleći vas da ih nastavite razvijati kako u osobnome smislu, tako i unutar vaših zajednica (primjerice, na samostanskome kapitulu).

Šaljemo vam plodove našega skupa te svoja promišljanja i zajedničko putovanje, kao Reda, povjeravamo zaštiti Blažene Djevice Marije, Kraljice franjevačkoga Reda, koju danas častimo kao Gospu Karmelsku. Prosimo također i blagoslov našega Serafskoga Oca svetoga Franje, kao i zagovor Svetoga Maksimilijana Kolbea, čiju 70. obljetnicu mučeništva za ljubav ove godine obilježavamo te molitve naše braće Zbigniewa i Michala čije se mučeništvo poradi vjere zbilo pred dvadeset godina u Pariacotu, u Peruu.

Gospodin vam dao mir!

Braća okupljena na Kongresu

Nairobi, 16. srpnja 2011.,
o blagdanu Gospe Karmelske

NOVI AMERIČKI BISKUP

Papa Benedikt XVI. imenovao je 19. srpnja o. g., biskupom američke biskupije Savannah u Georgiji našega američkog subrata fra Gregoryja Hartmayer, člana Američke provincije sv. Antuna, rođenog u Buffalu 21. studenoga 1951.

NOVI »ALBUM GENERALE«

Generalna kurija Reda objavila je sredinom 2011. godine novi »Album Generale 2011«, koji sadrži obilje podataka i informacija o svim jurisdikcijama Reda franjevac konventualaca, s adresama samostana, sjemeništa i ostalih ustanova, pregledom samostana i braće po provincijama i abecednim popisom sve braće Reda, s njihovim osobnim podacima. »Album« sadrži i mnoge druge vrijedne i zanimljive podatke. Sve je pisano latinskim jezikom, što potvrđuje jedinstvo i cjelovitost Reda i Katoličke crkve, ali može otežati razumijevanje mlađim naraštajima braće, koja sve manje poznaje ovaj univerzalni jezik Rimske crkve. Svaki naš samostan dobio je po jedan primjerak ovog priručnika koji ima preko 500 stranica.

NOVI PROVINCIJALI

- Od 22. do 26. kolovoza o. g. brazilska Provincija sv. Maksimilijana Kolbea održala je provincijski kapitul, na kojemu je za provincijalnog ministra ponovno izabran fra NORBERTO DE MOURA CRUZ (rođen 1970.);
- 8. rujna o. g., na redovitome provincijskom kapitolu Riverplatske (Argentinske) provincije sv. Antun Padovanskoga, za provincijalnog ministra ponovno je izabran fra CARLOS ALBERTO TROVARELLI (rođen 1962.);

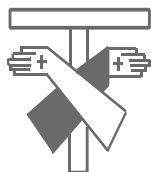
- 14. rujna o. g., na redovitome provincijskom kapitolu Malteške provincije za provincijalnoga ministra izabran je fra ALFRED CALLEJA (rođen 1937.). Fra Alfredu je to već šesti mandat (dakako, uz više prekida), a kako se čini, najstariji je provincijal u Redu franjevac konventualaca (uskoro će navršiti 75 godina).

NOVA ZVANJA

- Krajem kolovoza o. g. u klerikat (ili kako neki danas sve češće govore: ponovicijat) Slovenske minoritske province u Ljubljani primljena su tri rumunjska klerika svećanih zavjeta. U predstojećoj akademskoj godini pohađat će intenzivni tečaj slovenskog jezika.
- Početkom rujna su u postulaturu Reda u Keniji primljeni novi postulanti istočnoafričkih jurisdikcija: deseterica su iz Kenije, jedan iz Tanzanije i trojica iz Ugande.
- 10. rujna o. g. u sjemenišnoj kapeli Teološkog instituta Reda u Romanu, svećane redovničke zavjete položilo je 14 klerika Rumunjske provincije, čime rumunjska braća potvrđuju da u njihovoj zemlji još uvijek ima puno duhovnih zvanja.

SVETI ASIŠKI SAMOSTAN

Generalno tajništvo Reda prosljedilo je provincijalnim ministrima dopis Generalnog ministra kojim popraćuje odobrene Statute Asiškog samostana, s time da se i ostala braća upoznaju s time, što upravo i činimo:

CURIA GENERALIS
ORDINIS FRATRUM MINORUM CONVENTUALIUM
PIAZZA SS. APOSTOLI, 51 — 00187 ROMA (ITALIA)
Tel (06) 699.571 — Fax (06) 699.57.321
mingen119@ofmconv.org — segrgen@ofmconv.org

Prot. N. 282/11

Rim, 2. kolovoza 2011.

Predraga braćo ministri i kustosi,

Mir vam i svako dobro!

Upućujem vama, kao i svoj braći vaših provincija i kustodija, zajedno s nekim kratkim opaskama, nove POSEBNE STATUTE Generalne kustodije Svetoga asiškoga samostana, što ih je generalni definatorij odobrio 28. siječnja 2011.

Revizija Statuta zatražena je Prijedlogom br. 23 generalnoga kapitula iz 2007. Taj je prijedlog sadržao i nekoliko uputa, među kojima: »Generalni kapitul zahtijeva od ministra generala, kao i svih provincija i kustodija, neka se putem potrebne revizije Statuta potakne i osnaži poslanje Svetog samostana ('Sacro Conventa')«.

Revizija je postala nužna također i po objavljivanju apostolskoga pisma Motu proprio Benedikta XVI. »Totius Orbis« (od 9. studenoga 2005.), kojim je on uspostavio nove prilike s obzirom na papinsku baziliku sv. Franje (zajedno s njenim Svetim asiškim samostanom, te Svetu Mariju Anđeosku (i njezin samostan).

Nove je Statute braći asiške kustodije predstavio i predao fra Jerzy Norel, generalni vikar, za vrijeme izvanrednoga kapitula kustodije održanoga od 21.-23. veljače 2011. Potrebno ih je konačno usvojiti na idućem redovnom generalnom kapitolu, koji će biti održan u Asizu 2013. godine.

Želio bih ovdje ilustrirati neke nove točke, kao i duh u kojemu se odbor bio prihvatio djela revizije.

Narav i »poslanje« kustodije

Statuti još jednom potvrđuju jedinstvenost i naročiti poziv Svetoga asiškoga samostana, ponavljajući ono što je zapisano u Ustanovama Reda (usp. Ust. br. 26 §2). Zajedno s time, Red se ujedno nada i ponovno oživjeti značaj svetišta Rivotorta, kao i njegovu ulogu u Redu kao kuće trajne formacije.

Statuti još jednom naglašavaju kako se generalna kustodija »smatra na istoj razini kao i provincija« (br. 1 §1), no kažu i kako se ona nalazi »pod naročitom skrbi ministra generala, u suradnji sa svim provincijama Reda« (br. 2).

Od kustodije se traži neka se velikodušno stavi u službu Crkve i svijeta, posebno kroz udovoljavanje duhovnim potrebama milijunâ hodočasnika što svake godine dolaze u Asiz. Istovremeno, od nje se ujedno traži i da bude na raspolaganju Redu i franjevačkoj obitelji, s odgovornošću vjerna skrbljenja o mjestima vezanima uz život Serafskoga oca, napose njegovu grobu, koji je »povlašteno mjesto duhovnoga nadahnuća, produbljenja karizme, trajne formacije, dok ujedno tvori i mjesto susreta između kulture i religije u »duhu Asiza« (br. 1 §3).

Članovi kustodije

Kustodija Asiza, da bi ostvarila »svoje poslanje«, služi se braćom pridruženom joj in perpetuo, od trenutka polaganja zavjetâ, što je slučaj u svim provincijama Reda. No, oslanja se također i na prisutnost braće koja dolaze iz drugih jurisdikcija. Novi Statuti sadrže u tom smislu jednu novost,

jer »preporučaju da braća koja dođu u kustodiju ostanu njoj pridružena barem četiri godine.« (br. 14 §1). Transfilijacija je moguća, bilo trajno, ili na određeno razdoblje (usp. br. 14 §2). Postoji ujedno i mogućnost – nakon »tzv. eksperimentalne godine« – uređivanja prisutnosti u kustodiji putem posebnoga ugovora, koji bi, u vidu povlastice, pojedinome bratu omogućavao uživanje pripadajućih mu prava kako u provinciji iz koje je potekao, tako i u kustodiji Asiza (br. 14 §3).

Upravljanje kustodijom

Naročita narav kustodije očituje se također i u njejoj upravi. Potvrđeno je kako kustosa imenuje generalni ministar, uz suglasnost svoga defnitorija. Zajedno s tom potvrdom, on je ujedno i gvardijan Svetoga asiškoga samostana. Ujedno se izričito kaže kako će vikar kustodije biti njegov poslanik kada su posrijedi održavanje odnosâ s braćom prisutnom u kustodiji, kao i skrb o njima te njihovu formaciji.

Predraga braćo, želja mi je da ovi uvidi budu obznanjeni svima u provincijama. Upućujem vas u tom smislu na odredbu naših Ustanova, u ko-

joj stoji: »Dobro je da u njemu [Svetom asiškom samostanu] budu smještene odabrane braća iz provincija Reda« (Ust. br. 26 §2). Braća pozvana u Sveti asiški samostan preuzimaju poslanje velikodušnoga stavljanja u službu na tome Svetome mjestu, u ime sve ostale braće svoje matične provincije. Svaka bi provincija stoga trebala biti predana pridonošenju njegovoj međunarodnosti, da se »potakne i osnaži poslanje Svetoga asiškoga samostana«, kao i papinske bazilike, »glave i majke čitavoga Reda«, izražavajući na taj način želju Reda da bude na korist Crkvi i svijetu.

Pretpostavljam kako svi mi, ma koliko bili udaljeni, žudimo biti u Asizu, prepoznajući u sebi spremnost osobno na sebe preuzeti »poslanje Asiza«, u znak zahvalnosti za dar franjevačkoga poziva što smo ga primili od našega Serafskoga oca sv. Franje.

Gospodin vam dao mir!

*fra Marco Tasca,
generalni ministar*

(ministrima provincijalima, kustosima)

POSEBNI STATUT (2011.)

GENERALNE KUSTODIJE SVETOGA SAMOSTANA SV. FRANJE U ASIZU

Uvod

Generalnu kustodiju Svetoga asiškoga samostana uspostavio je 2. lipnja 1972. generalni kapitul Reda franjevaca konventualaca, proslavljen u Asizu (Asiški kapitul 1972., Dokumenti, str. 257).

Civilni entitet generalne kustodije Svetoga samostana sv. Franje i franjevaca konventualaca u Asizu uspostavio je 16. svibnja 1975. dekretom br. 286 predsjednik Republike Italije, (GU br. 182 od 10. srpnja 1875., str. 4063).

Ovaj Posebni statut odobrio je generalni ministar sa svojim defnitorijem 28. siječnja 2011., u povijesnome kontinuitetu sa »Statutom generalne kustodije Svetoga asiškoga samostana« od 8. svibnja 1968., kao i s različitim revizijama iz godina 1975.

i 1987. (Comm. Ord. 1968., str. 133; 1975., str. 135; 1987., str. 173).

Novi tekst uzima u obzir norme sadržane u motu proprio »Totius Orbis« od 9. studenoga 2005. što ga je izdala njegova svetost papa Benedikt XVI. (Comm. Ord. 2005., str. 253).

Prvo poglavlje

NARAV

1. §1. Generalna kustodija Svetoga asiškoga samostana smatra se na istoj razini kao provincija te se rukovodi normama Ustanovâ i Generalnih Statuta Reda franjevaca konventualaca, kao i ovim Posebnim Statutom kustodije.

§2. Ovaj naročiti pravni položaj proizlazi iz sljedeće činjenice: »Njegovoj je, naime, brizi povjereno znamenito svetište u kojemu počiva naš Serafski otac, te je stoga proglašen 'Majkom i glavom čitavog Reda' i uzdignut na čast patrijarhalne bazilike i papinske kapele« (Ust. 26 §2), »izvorno središte duhovnosti Reda« (usp. kap. u Meksiku 1992., iskaz br. 15 §1).

§3. Posebna narav i pravni status kustodije od velike je važnosti, budući da je grad Asiz mjesto u kojemu se susreće život sv. Franje, dok su napose njegov grob, Bazilika, i Sveti samostan za život franjevačkoga Reda još uvijek povlašteni prostor duhovnoga nadahnuća, produbljenja karizme, trajne formacije, kao i mjesto susreta kulture i religije u »duhu Asiza«.

2. Kustodija je pod naročitom skrbi ministra generala, uz suradnju svih provincija Reda.

3. §1. Kustodiju trenutačno tvore tri formacijska bratstva, kao i sljedeći pastoralni entiteti:

Bratstva su:

- Sveti asiški samostan;
- samostan »Franciscanum«;
- Proto-samostan sv. Franje u Rivotortu.

Pastoralni su entiteti kustodije:

- Bazilika sv. Franje;
- Svetište-župa Rivotorto;
- Župa svete Margarete;
- Oratorij sv. Franje (Piccolino) s pripadajućim mu gostinjcem »Casa Betania«;
- rezidencija na području Rocca Sant'Angelo;
- Oratorij sv. Franje u mjestu Cannara.

§2. Kako bi se uskladili različiti ciljevi, tri bratstva kustodije, u skladu sa svojim jedinstvenim identitetom, kao i u skladu s Četverogodišnjim planom kustodije, trebaju razviti svoj vlastiti zajednički plan, na temelju kojega primaju braću Reda na duhovne obnove te vrše promicanje zvanja.

§3. Bazilika svetoga Franje, kao samo srce kustodije, prvenstveno je mjesto evangelizacije, milosrđa, izmirenja čovječanstva s Bogom – putem duhovnoga prihvaćanja hodočasnika. Poslanje je mjesne franjevačke zajednice svečano i pomno

slaviti »Pohvale Svevišnjega« te ponizno, proročanski, svjedočiti svekoliko bratstvo što proizlazi iz njegova višekulturalnoga sastava.

§4. Braća svetišta kustodije (Bazilike svetoga Franje i Rivotorta), jednako tako treba da budu ljudi mira, spokoja, a ujedno i djelotvorni vodiitelji ljudi na putu susretanja Boga i razabiranja zvanja, svjesni poslanja što su im ga povjerili Red i Crkva.

§5. Trebaju podupirati sve inicijative koje hodočasnici omogućavaju primanje duhovnih blagodati od posjeta grobu svetoga Franje i na njemu izrečenih molitava, kao iznimna te vrlo tražena mjesta susreta s ovim svecem i s Bogom. Jednako tako trebaju onima koji razmatraju svoje zvanje pružiti svjedočanstvo zajednice koja se odlikuje prosvjetljenošću, milosrđem i mirom.

§6. Samostan u Rivotortu franjevačko je središte za duhovnu obnovu. Bratstvo Rivotorta, osim što ugošćuje tečajeve trajne formacije koje povremeno organiziraju konferencije i federacije, kao jedan od svojih ciljeva također pruža gostoprimstva pojedinačnoj braći u potrazi za trajnom formacijom.

Drugo poglavlje

UPRAVA

4. U generalnoj kustodiji Svetoga asiškoga samostana, najvišu vlast posjeduje kustodijski kapitul (usp. Ust. 156 §2), koji tu vlast obnaša u skladu s normama Ustanova, kao i Generalnih te Kustodij-skih Statuta, uz iznimku br. 13 ovoga Statuta.

5. Redoviti se kustodijski kapitul sastoji od dva dijela, pri čemu prvi, pod predsjedanjem ministra generala ili njegova poslanika, valja proslaviti u roku od mjesec dana od izbora kustosa; na njemu se ujedno biraju suradnici (asistenti).

6. Statute kustodije, što ih odobrava kustodijski kapitul, moraju potvrditi generalni ministar i njegov definatorij.

7. Kustos, uz suglasnost svoga definatorija, mora obavijestiti generalnog ministra ukoliko namjerava sazvati izvanredni kustodijski kapitul, svaki put

kada se pojave neki žurni poslovi od velike važnosti (usp. Ust. 182 §2).

8. Delegate kustodijskoga kapitula, bez obzira na to je li on redovan ili izvanredan, tvore svi redovnici s vječnim (svečanim) zavjetima koji su u kustodiju upisani, ili u njoj prebivaju na temelju dekreta poslušnosti.

9. Kustodijom obično upravlja kustos s četiri suradnika (asistenta), koji tvore njegov definitorij.

10. Izbor kustosa vrši generalni ministar sa svojim definitorijem, nakon generalne vizitacije kustodije (kap. u Asizu, 2007.).

11. Kustos kustodije:

§1. uživa jurisdikciju u skladu s općim i vlastitim pravom (usp. Ust. 157; 188§2),

§2. ujedno je i gvardijan Svetoga asiškoga samostana,

§3. koordinator je te odgovara za odnose s javnošću s crkvenim i civilnim vlastima, kao i s medijima.

§4. U sklopu svojih dužnosti, član je Međusredozemne konferencije ministara provincijala.

12. §1. Vikar kustodije ujedno je i vikar Svetoga asiškoga samostana te u njegove obveze spada također i bratska animacija zajednice Svetoga asiškoga samostana (kap. u Asizu, 2007.).

§2. Na poseban se način vikaru Svetoga asiškoga samostana povjerava provođenje nutarnjih smjernica o kojima odlučuju kustos i njegov definitorij na početku svakoga pojedinoga četverogodišnjega razdoblja.

Treće poglavlje

ČLANOVI

13. Članove kustodije tvore sva braća pridružena kustodiji, kao i sva ona koja su ondje pristigla na temelju opravdane poslušnosti, uzimajući pritom u obzir činjenicu kako kustodija posjeduje međunarodnu i međukulturalnu dimenziju.

14. §1 Preporučuje se da braća koja pristignu u kustodiju ostanu njoj pridružena najmanje četiri godine.

§2. U slučaju gdje je poželjna transfiliacija, bila ona in perpetuo, ili pak ad tempus, ministar general treba saslušati molbu brata koji ju je podnio, a potom, u suglasnosti s odgovarajućim višim poglavarima, odgovarajući definitoriji daju dopuštenje (usp. Ust. 205 §5).

§3. U slučaju da brat, osobito na početku svojega boravka u kustodiji, želi zadržati provincijska prava svoje matične provincije, njegov boravak u kustodiji valja regulirati posebnim ugovorom u kojemu stoji kako je, u svojstvu povlastice, tome bratu dopušteno uživati svoja provincijska prava, bilo da se ona odnose na kustodiju, ili pak na njegovu matičnu provinciju.

§4. U ugovoru između kustosa i ministra provincijala dotičnoga brata, potrebno je – makar općenito – navesti u koje će djelatnosti biti uključen, njegova prava, kao i utvrditi vrijeme kroz koje će boraviti u kustodiji (usp. Ust. 205 §4); ne manje od četiri godine, pri čemu se prva godina smatra pokusnim rokom.

Četvrto poglavlje

UPRAVLJANJE DOBRIMA

15. Vlasništvo kustodije treba biti jasno utvrđeno Statutima kustodije.

16. Novčani odbor »entiteta Bazilike« imenuju kustos i njegov definitorij.

17. Upravljanje dobrima kustodije utvrđuje se Statutima kustodije.

Sastavljeno u Rimu,
kod Dvanaest svetih apostola,
28. siječnja 2011.

fra MARCO TASCA,
ministar general OFMConv

fra VINCENZO MARCOLI,
generalni tajnik OFMConv

kolbeovska obljetnica

OBLJETNICA SMRTI SV. MAKSIMILIJANA

U kolovozu ove godine cijeli Red obilježio je 70. obljetnicu mučeničke smrti sv. Maksimilijana Kolbea, što je posebno proslavljeno u njegovoj domovini. Prenosimo u cijelosti izvješće o proslavi ove obljetnice, kako je to popraćeno 14. kolovoza u Informativnoj katoličkoj agenciji (IKA).

Oswiecim, (IKA) – U koncentracijskom logoru Oswiecim-Birkenau u nedjelju, 14. kolovoza obilježena je 70. obljetnica mučeničke smrti sv. Maksimilijana Kolbea, poljskog franjevca konventualca, utemeljitelja udruge »Vojska Bezgrešne«, heroja II. svjetskog rata, zaštitnika biskupije Bielsko-Zywiec, dobrovoljnih darivatelja krvi i katolika esperantista.

Vjernici su se okupili na obredu preminuća sv. Maksimilijana Kolbea u centru Sv. Maksimilijana u Harmęžu, udaljenom 5 km od koncentracijskog logora. Tijekom obreda pročitan je dio posljednje svečeve propovijedi te pismo koje je u logoru napisao svojoj majci.

Jedna procesija je krenula put koncentracijskog logora, a istodobno druga iz centra Oswiecima, te su se obje spojile kod bloka 11, u kojem je preminuo svetac. Tu je svečano misno slavlje predvodio krakovski nadbiskup kardinal Stanislaw Dziwisz u konceleciji s nadbiskupima, biskupima, generalom Reda franjevaca konventualaca, redovničkim poglavarima, te svećenicima iz cijelog svijeta. Ovo misno slavlje bilo je vrhunac proslave, te ujedno zatvaranje godine sv. Maksimilijana Kolbea.

U prigodnoj homiliji, kardinal Dziwisz je istaknuo kako mučenička smrt sv. Maksimilijana i danas svijetli, daje nadu i pokazuje smisao života.

Na kraju mise na poljskom, njemačkom, engleskom i talijanskom jeziku pročitan je »Apel za mir u svijetu«. U apelu se ističe kako primjer sv. Maksimilijana pokazuje da je čovjek slobodno dijete Božje bez obzira na životne okolnosti, uključujući i situacije vanjskih ugnjetavanja. Čovjek je sposoban u svom životu napraviti sve što je dobro. Osluškujući Božji glas, spreman je čak dati i svoj

život za drugoga. Također se podsjeća kako si suvremeni čovjek mora posvijestiti da izađe iz okvira svoje sebičnosti, da se oslobodi napasti konzumerizma i prisvajanja za sebe prirodnih bogatstava koje je stvorio Bog.

S ovog mjesta u Auschwitzu molimo i pozivamo sve ljude dobre volje širom svijeta: vratite se Bogu, vratite se na izvor prave ljubavi. Mir će u svijetu zavladati kad se ljubav nastani u našim srcima, stoji u apelu.

Obilježavanje obljetnice svečeve smrti započelo je u subotu, 13. kolovoza, otvorenjem izložbe i znanstvenim simpozijem u Kulturnom centru Oswiecim. U prigodi obilježavanja obljetnice, iz Rima je stigao i general Reda franjevaca konventualaca fra o. Marco Tascia.

Izložba »Maksimilijan – čovjek, franjevac, svetac« na stotinjak fotografija predstavlja sveca kao čovjeka: od djetinjstva, potom kao franjevačkog misionara, te naposljetku logoraša. Također su izloženi vrijedni predmeti, poput svečeva habita.

Otvarajući izložbu, biskup biskupije Bielsko-Zywiec Tadeusz Rakoczy istaknuo je, kako je sv. Maksimilijan jedan od rijetkih koji je pokazao mogućnosti ljudskog srca.

Uvodno predavanje održao je dr. Zdzislaw Kijas, OFMConv, iz Kongregacije za kauze svetaca, a izlaganja su održali sudionici iz SAD-a, Italije i Poljske. Simpoziju su nazočili i nadbiskup Bambergu Ludwig Schick, apostolski administrator u Uzbekistanu biskup Jerzy Maculewicz, OFMConv, i pomoćni biskup biskupije Santa Cruz de la Sierra (Bolivija) Stanislaw Dowlaszewicz Billman, OFM-

Conv, kao i predstavnici SEJM-a, Europskog parlamenta, te predstavnici mjesnih vlasti.

Zahvalno misno slavlje, na svetkovinu Velike Gospe u Gradu Bezgrešne Niepokalanowu koji je sagradio sv. Maksimilijan Kolbe predvodit će varšavski nadbiskup kardinal Kazimierz Nycz u konceleciji s poljskim i njemačkim biskupima, generalom Reda franjevac konventualaca, te provincijalima triju poljskih provincija franjevac konventualaca.

U prigodi završetka godine sv. Maksimilijana Kolbea u Niepokalanowu će biti izvedena kazališna predstava o životu i smrti sv. Maksimilijana Kolbea u izvođenju Theatrum Mundi iz Krakowa

* * *

Varšava, (IKA) – Poljska pošta je u prigodi obilježavanja 70. obljetnice smrti sv. Maksimilijana Kolbea (14. 8. 1941.-14. 8. 2011.) izdala prigodnu poštansku marku nominalne vrijednosti 1,95 zlot.

Također je izdana i omotnica kojom dominira žica iz koncentracijskog logora, te čudotvorna medaljica koju nose članovi »Vojske Bezgrešne« čiji je utemeljitelj bio sv. Maksimilijan Kolbe.

APEL ZA POMOĆ V. B.

Harmeze (Poljska),

20. kolovoza 2011.

Obavještavamo vas kako je, nakon proslave 70. godišnjice mučeništva svetoga Maksimilijana Kolbea, održan sastanak Međunarodnoga savjeta V. B. Članovi su toga tijela bili primorani utvrditi kako je pismo od 24. siječnja, u kojemu se traži veće sudjelovanje nacionalnih centara u pokrivanju troškova ostvarivanja programa odobrenih na zadnjoj skupštini u Rimu, a što se odnosi na Međunarodni centar, ostalo u velikoj mjeri bez odjeka.

Tek su malobrojni novčano poduprli djelatnost međunarodne V. B., koja, kako je već u više navrata naglašeno, treba doprinos svijetu kako bi mogla provoditi sve djelatnosti u svojoj nadležnosti (optimalno funkcioniranje sjedišta, osiguravanje formacijskoga materijala, organiziranje učinkovitoga tajništva, izradba i tisak Miles Immaculatae).

Poznato nam je kako brojna nacionalna sjedišta uživaju povoljne novčane prilike te stoga smatramo važnim zatražiti njihovu pomoć kako bi međunarodni centar mogao intervenirati također i u prilog onih koji nisu u tako povoljnoj situaciji.

Ovim pismom još jednom od nacionalnih centara tražimo bolju i konkretniju suradnju putem dragovoljnih novčanih priloga. Predlažemo pri tom metodu samo-oporezivanja, npr. jedan euro godišnje po svakome članu V. B., kako bi međunarodna V. B. mogla optimalno vršiti svoje funkcije u interesu svijeta: bit će to izraz stvarnoga i snažnoga zajedništva među nama.

Jednako tako smatramo potrebnim zahvaliti nacionalnim centrima SAD – Kanade, Njemačke, Brazila (Sv. Bernard) i Australije te kustodiji Francuske, za njihovu dosadašnju velikodušnu pomoć međunarodnoj V. B..

Tražimo od svih znak velikodušnosti, ali i odgovornosti, kao što nas poziva članak 42. Generalnih Statuta, kako bi Međunarodni centar mogao djelovati u cilju razvoja V. B. u svijetu te bolje podupirati djelovanje svakoga pojedinoga centra.

Ostajemo vam na raspolaganju, u očekivanju vijesti od vas, sigurni kako zajedno možemo surađivati na rastu duhovnosti i apostolata M.I.

trajna formacija

DANI TRAJNE FORMACIJE

**PROGRAM TRAJNE FORMACIJE SVEĆENIKA
HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA
FRANJEVACA KONVENTUALACA
(preporuča se svima, a za svećenike
do deset godina ređenja sudjelovanje je obvezatno)**

Tema:
SLUŽBA PROPOVJEDANJA

Vrijeme održavanja:
od 10. do 13. listopada 2011.

PROGRAM SUSRETA

PONEDJELJAK, 10. listopada 2011.

OKUPLJANJE SUDIONIKA

12.30 Ručak
15.00 Kava
15.30 Pozdrav sudionicima s prikazom aktualnog stanja u Provinciji i predstojećih izazova – fra Ljudevit Maračić, provincijalni ministar
16.10 Svrha trajne formacije – fra Josip Blažević, provincijski povjerenik za trajnu formaciju
16.40 Diskusija

17.00 Pauza

17.30 Osobitosti Franjinog propovijedanja – fra Augustin Kordić, tajnik provincije
18.00 Dramska interpretacija anđeoske propovijedi sv. Franje Asiškoga – Tomislav Marzić, glumac

18.30 Pauza

19.00 Večernja
20.00 Večera
20.40 Zabavna večer s iluzionistom (fra Milan Holc)

UTORAK, 11. listopada 2011.

7.00 Služba čitanja i Jutarnja s misom
8.15 Doručak
9.00 Retorička analiza svećeničkih propovjedi – prof. Gabrijela Kišiček

10.30 Pauza

11.00 Pastoralno-teološki temelji propovjedništva
prof.dr.sc. Ivo Džinić, KBF Đakovo
12.15 Srednji čas
12.30 Ručak

Odmor

14.30 Kulturni događaj
18.30 Večera
19.30 Kazališna predstava

SRIJEDA, 12. listopada 2011.

6.30 Služba čitanja i Jutarnja
7.00 Doručak
7.30 Polazak u Udbinu, crkvu Hrvatskih mučenika. Usputni posjet muzeju Nikole Tesle (Smiljan) i rodnoj kući Ante Starčevića (Veliki Žitnik).
12.00 Misa u Udbini – predslavi fra Ljudevit Maračić, provincijski ministar
13.00 Ručak

Povratak u Zagreb i večera

ČETVRTAK, 13. listopada 2011.

- 7.30 Služba čitanja. Jutarnja s misom. Misu predslavi fra Miljenko Hontić, generalni asistent
 8.45 Doručak
 9.30 Aktualnosti na razini našega Reda – fra Miljenko Hontić, generalni asistent
 10.00 Vizija naše provincije kroz narednih 10 godina i prioriteta – fra Žarko Relota

10.30 Pauza

11.00 Plenarna rasprava

12.15 Srednji čas

12.30 Ručak

FAKULTATIVNO (ZA ONE KOJI ŽELE JOŠ VIŠE)

15.00 Kava

15.30 Dizajn propovijedi – fra Josip Blažević

16.30 Pauza

17.00 Zajednička priprava nedjeljne propovijedi – fra Ivan Bradarić

18.45 Listopadska pobožnost (krunica) i Večernja

20.00 Večera

Završetak susreta

»Njegovo je prijestolje propovjedaonica; on stoji namjesto Krista; njegova poruka je Riječ Božja; oko njega su besmrtni duše; Spasitelj je, nevidljiv, uz njega; Duh Sveti bdi nad zajednicom; anđeli promatraju čitav prizor, a nebo i pakao iščekuju ishod. Kakvog li društva, i kakve li ogromne odgovornosti!«

(M. Pimpson)

TRAJNA FORMACIJA

Jedna od brojnih mogućih definicija formacije, koja nedvojbeno nastoji biti sintetičnom, ali je istovremeno i iscrpna te u tom smislu značajna, jest ona što je običava ponavljati naš Generalni ministar kada govori o formaciji kao suobličenju s Kristom. Uostalom, to je glavno učenje koje nam dolazi iz iskustva našega oca svetoga Franje, koji je – više životom, negoli samo riječima – bio istinska slika Krista, do te mjere te su ga nazivali *alter Christus*. I naučiteljstvo Crkve, kao i dokumenti Reda, upućuju na ovu dimenziju, smatrajući je bitnom na putu posvećenoga života. Jasno je, stoga, kako je formacija životni postupak – te, kao takva: dinamična, postupna, trajna – predstavlja način postizanja življenja i iskazivanja onog »prianjanja uz Krista i suobličavanja njemu što odlikuju čitav život«, dok se iskazuje kroz suobličavanje Kristu uz pomoć milosti, nastojeći oko njegova nasljedovanja.

U tom je smislu razumljivo kako formacija predstavlja stalan put, koji traje koliko i sam čovjekov život: nitko, dakle, nikada ne može reći kako se u potpunosti suobličio Kristu. Stoga dodavanje pridjeva »trajna« imenici »formacija« može samo istaknuti narav formacijskoga postupka, ne otkrivajući pritom ništa bitno, budući da služi jedino kako bi se razlikovala od one »početne«.

Ako želimo ovu definiciju ograničiti isključivo na okruženje našega Reda, mogli bismo ustvrditi kako navedeno »suobličavanje« posjeduje svoj predviđeni put koji je čvrsto utvrđen našim Pravilom i našim Konstitucijama. U tom smislu trajna formacija ne može biti svedena na duhovno, ili pak intelektualno »ažuriranje«, kao što se niti ne iscrpljuje u kratkome razdoblju nekoga godišnjeg tečaja, seminara, ili pak duhovnih vježbi; ona, naprotiv, podrazumijeva sve postupke, nastojanja i vidove koji tvore život franjeva konventualca, a koji, u biti, imaju samo jedan cilj: suobličiti se što je više moguće Kristu, kojega smo pozvani nasljedovati.

fra Miljenko Hontić,
Trajna formacija u Redu: Izazovi,
 Rim, 2010.

franjevački odgovori

NENASILJEM NA NASILJE

U organizaciji Franjevačkog instituta za kulturu mira održan je od 4. do 8. srpnja 2011. u Kući mira na Šćitu u Rami »Seminar o fenomenu nasilja«. Na seminar su bili pozvani predstavnici svih franjevačkih provincija i družbi, ali i druge organizacije i udruge kojima bi ova tema mogla biti od koristi.

O fenomenu nasilja su govorili stručnjaci iz nekoliko znanstvenih grana, a sve je bilo popraćeno radionicama u kojima su sudionici imali priliku podijeliti i produbiti svoja vlastita iskustva. Iskustva okupljenih pedesetak sudionika, što redovnika i svećenika, što vjernika laika, temelji se na njihovu znanstvenom radu pri nekoj znanstvenoj ustanovi ili u mnogo većem broju na temelju rada u odgojnim ustanovama za djecu, sigurnim kućama za žene, komunama za ovisnike i drugim mjestima, gdje su imali priliku susresti nasilje.

Prvi dan seminara započeo je svetom misom, koju je predvodio fra Ivan Sesar, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije i predsjednik Vijeća franjevačkih zajednica. Nakon toga se obratio fra Mijo Džolan, ravnatelj Franjevačkog instituta za kulturu mira. Kao prvu poticajnu sliku našem promišljanju o fenomenu nasilja fra Mijo je spomenuo misao njemačkog filozofa Bonhoeffera kojom opisuje nas kršćane kao one koji pomažu stradalima nakon prometne nesreće u kojoj jedan luđak vozi tenk po autocesti. »Tko će zaustaviti luđaka?«, postavio je fra Mijo pitanje na koje je svaki predavač pokušao iznijeti svoje pogled o fenomenu nasilja.

Prva izlaganja i radionice održao je dr. sc. Renato Matić sa Hrvatskih studija u Zagrebu, inače pripadnik Franjevačkoga svjetovnog reda. On je prikazao sociološku pozadinu fenomena nasilja definirajući ga kao društveno djelovanje s posljedicama štete, ograničenja, trpljenja, boli, patnje, pa i smrti. Istaknuo je kako se nasilje širi u društvu kada se ono prihvati kao način postizanja cilja. Zato je potrebno vrlo jasno i djelotvorno zakonski sankcionirati svaki oblik nasilja, za što je naveo primjer skandinavskih zemalja.

Pretkraj radnog dana jedno kratko izlaganje održao je doktorand teologije splitskog teološkog fakulteta g. Ljubomir Ladan, u kojem je iznio sažetak istraživanja o govoru o nasilju u hrvatskim teološkim časopisima od 1990. do 2011. godine.

O psihološko-psihijatrijskom aspektu nasilja progovorili su nam sljedeći dan prof. dr. sc. Vlado Jukić, ravnatelj Klinike za psihijatriju Vrapče u Zagrebu, i doktorand dr. Aleksandar Savić. Dr. Jukić je istaknuo kako se u psihijatriji ponajviše govori o agresiji kao načinu iskazivanja nasilja, što su definirali kao namjernu upotrebu sile protiv sebe ili drugoga s teškim posljedicama. Potom su nam objasnili biološku pozadinu agresije i njezina psihološka tumačenja kroz povijest. Predavač se posebno zaustavio na psihijatrijskoj klasifikaciji agresivnosti objašnjavajući pojedine psihijatrijske bolesti u kojima se ona i na koji način očituje.

O svojem radu s nasiljem među djecom govorila je dr. Katica Nikolić s klinike za psihijatriju u Mostaru. Navečer nam je svoj rad u projektu »Izaberimo mir zajedno« izložila psihologinja Edita Čolo. To je projekt organizacije Catholic Relief Servis iz Sjedinjenih Američkih Država, koja je pokušala povezati sve udruge žrtava rata u Bosni i Hercegovini.

Kršćanski odgovor nasilju nam je pružio prof. dr. fra Ante Vučković s Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu u trećem danu ovog seminara. Vraćajući se na temelj naše religioznosti, a to je Biblija, protumačio je nekoliko biblijskih događaja u kojima se pojavilo nasilje. Citirajući istaknute svjetske filozofe i teologe fra Ante je istaknuo kako se u judeo-kršćanskoj tradiciji od početka poštuje žrtva, a ne nasilni pobjednik kao u mnogim mitologijama. Kao potkrepu ovom mišljenju

iznio je biblijski događaj o Kainu i Abelu, gdje Abel kao žrtva ostaje istaknutiji, a Kain kažnjen. Također veliki civilizacijski korak učinio je i Abraham kada nije žrtvovao svoga sina Izaka, kao što je bilo uobičajeno u tadašnjoj civilizaciji, već je žrtvovao životinju. U nastavku izlaganja fra Ante se osvrnuo i na primjere iz Novog zavjeta. Sv. Ivan Krstitelj je pretrpio nasilje i bio ubijen zbog istine. Nije prešutio nepravdu i zato je mučenički umro. A i Isus se susreo s nasiljem kada su mu nasilno doveli ženu zatečenu u preljubu. Prigibajući se zemlji i pišući po tlu Isus se sputio na njezinu razinu i zaustavio daljnje nasilje svojim obraćanjem pojedincu u masi: »Tko je od vas bez grijeha, neka prvi baci na nju kamen.« Time je Isus pokazao da i krivac može biti žrtva i da pojedinca treba izvući iz mnoštva da sam donese osobnu odluku. To je bio njegov nenasilan pristup nasilju.

U popodnevnoj radionici slušali smo tri svjedočanstva o pretrpljenom ratnom nasilju u Bosni i Hercegovini, što je bilo u sklopu već predstavljene projekta »Izaberimo mir zajedno«.

Mr. Ivica Šola sa Hrvatskih studija nam je u četvrtom danu seminara održao predavanje o »Ulozi medija u generiranju kulture nasilja«. Na početku je ukratko prikazao genezu medija u Hrvatskoj od 1990. kao početak nasilja, uzevši za primjer Večernji list i Europa Press Holding. Ova objašnjenja je završio tumačenjem kako je nekada u vrijeme prosvjetiteljstva u Europi država bila »učiteljica«, a danas je »zavodnica«, jer se političari pretvaraju u

medijske zvijezde koje traže svoju publiku. Na temelju mnogih primjera pokazao je neučinkovitost samoregulacije medija u Hrvatskoj, koji su usvojili svoje etičke kodekse, ali ih se ni najmanje ne drže. Izravno je prozvao neke časopise i osobe koje su se i zakonski ogriješili objavljivanjem članaka o nasilju, ali nikada nisu sudski gonjeni. Zbog sve veće iskrivljenosti informiranja preko medija, mr. Šola je istaknuo veliku važnost usmene predaje u kojoj ljudi jedni drugima osobno prenose svoja znanja i informacije. Zato nas je sve okupljene i pozvao na udruženi rad kroz neki oblik društvene inicijative. Posebno je istaknuo primjer udruživanja roditelja u Engleskoj, što poprima sve veće razmjere, jer su roditelji osjetili da su njihova djeca postala ugrožena medijskim nasiljem.

Vrlo istaknuta predavanja o prevenciji i posljedicama nasilja u obitelji iznijeli su posljednjeg dana ovog seminara dr. sc. Jadranka Rebeka Anić s Instituta Ivo Pilar i dr. sc. fra Šimun Bilokapić s Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu.

Bogat program održanog seminara pokazao nam je koliko je fenomen nasilja prisutan u našem društvu i dao nam neke konkretne odgovore i poticaje kako utjecati da se ono smanji, a fra Mijo Džolan je sve pozvao na daljnju zajedničku suradnju preko Instituta za kulturu mira.

Kao provincijski nacionalni duhovni asistent Frame i predstavnik provincijskog povjernika za pravdu, mir i ekologiju na seminaru je sudjelovao i pisac ovog članka, fra Ivan Penava.

VODITELJI FORMACIJE

U organizaciji Hrvatskoga nacionalnog bratstva Franjevačke mladeži održan je u bjelovarskom franjevačkom samostanu V. nacionalni seminar za voditelje formacije i odgovorne u bratstvima Franjevačke mladeži. Seminar je trajao od 24. do 28. kolovoza 2011., a na njemu se okupilo preko 100 framaša iz cijele Hrvatske, te 10-tak duhovnih asistenata među kojima su bili i naši fra Igor Horvat i fra Ivan Penava.

Nakon okupljanja kod franjevačkog samostana sv. Antuna, mladi su se uputili u katedralu sv. Terezije Avilske, u kojoj su sudjelovali na svetoj misi

koju je predvodio mons. Vjekoslav Huzjak, biskup bjelovarsko-križevačke biskupije. U svojoj propovijedi mons. Huzjak je mlade framaše potaknuo da po primjeru sv. Bartola, čiji se blagdan baš slavio, a i sv. Franje, ne slijede logiku ovoga svijeta, već traže Božju logiku i njegovu volju.

Poslije svete mise je uslijedila večera i uvodni program seminara. U radu po grupama su se framaši pomalo upoznali i potom dnevni program završili večernjom molitvom časoslova.

Drugog dana seminara na programu su bila predavanja fra Marka Mede, TOR, pod naslovom

»Život u Kristu« i framašice Mihaele Rajič o »Izazovima života u bratstvu Franjevačke mladeži«. Fra Marko je u svojem predavanju tumačio sadržaj Katekizma Katoličke Crkve govoreći o dostojanstvu osobe koja na osoban način prihvaća univerzalni Božji plan kojemu Bog ostaje vjeran, te kroz život u zajednici otkriva Božje spasenje.

Mihaela Rajič, kao iskusna framašica koja je već prešla u Franjevački svjetovni red, na sistematičan način je slikom, tonom i filmom prikazala izazove s kojima se susreću mladi članovi unutar svojih bratstava Frame. Istaknula je kako je formacija nakon obećanja najduže vrijeme »framaškog života«

te ona uz franjevačku dimenziju treba imati i onu kršćansku i opće ljudsku. »Život u bratstvu je stalan izazov«, rekla je Mihaela pokazujući na primjerima kako članovi Frame u svojim zajednicama rastu u povjerenju, otkrivanju novih rješenja, davanju sebe srcem, a sve to potiče osobni rast svake osobe.

Za popodnevni program je predviđen rad u skupinama po područjima, a navečer je bila sveta misa u crkvi sv. Antuna koju je predvodio misijski biskup mons. Gerard Anton Žardin.

fra Ivan Penava

MLADI U MADRIDU

Jedan autobus mladih uputio se početkom kolovoza iz Zagreba u Madrid. Nakon posjeta Lurdu i Barceloni, ovi mladi, predvođeni fra Ivanom Penavom, u Madridu su susreli papu Benedikta XVI. sudjelujući na Svjetskom danu mladih.

Sve je počelo u noći 10. kolovoza 2011., kada se pred crkvom sv. Antuna u Zagrebu okupila hrabra skupina mladih ljudi u organizaciji Provincijskog centra za promicanje zvanja. Glavni cilj hodočašća na koje su ovi mladi krenuli bio je Svjetski dan mladih u Madridu i susret sa Svetim Ocem Benediktom XVI.

Srca su treperila te noći dok su s nestrpljenjem ulazili u autobus krećući na dugo očekivano putovanje. Prvo odredište nam je bila francuska kneževina Monaco, gdje smo obišli katedralu i kneževu palaču i osvjedočili se kako izgleda mjesto gdje se okupljaju svjetski bogataši. Navečer smo stigli u Nicu, gdje smo dobrotom vlč. Stjepana Čukmana, župnika Hrvatske katoličke misije, dobili jednu dvoranu za smještaj. Prije prvoga hodočasničkog spavanja u vrećama za spavanje spustili smo se do plaže i okupali u Sredozemnom moru.

Drugi dan smo nastavili put u Lurd, a putem smo zastali u gradiću Carcassoneu, koji ima jako lijepo očuvane srednjovjekovne gradske zidine. Dolaskom u Lurd i nakon smještaja priključili smo se tradicionalnoj procesiji svjetla uz samo marijansko svetište. Tu smo prvi put na ovom hodočašću susreli i ostale hrvatske skupine mladih.

Ujutro smo slavili svetu misu s tisućama mladih iz cijeloga svijeta, koji su se također uputili na Svjetski dan mladih u Madrid. Poneki su iskušali i kupanje u blagoslovljenoj Lurdskej vodi. Navečer toga trećeg dana hodočašća stigli smo u blizinu Barcelone, gdje su nas u mjestu Vilafranca unutar dnevnog programa po biskupijama ugostile sestre samostana Mare Ràfols.

Sljedeća tri dana smo proveli u posjetu gradu Barceloni i svetištu Montserrat, gdje smo također sudjelovali u međunarodnim svetim misama s tisućama mladih raznih naroda. Obišli smo znamenitosti Barcelone i posjetili predivnu katedralu, vrlo poznatu, ali još nedovršenu crkvu sv. Obitelji.

U Madrid smo stigli u ponedjeljak 15. kolovoza 2011. i smjestili se među 1400 mladih unutar prostora škole sv. Bonaventure, kojom upravljaju naši španjolski franjevci konventulci. Sljedeće dane smo uz naš franjevački program sudjelovali i na raznim događanjima u gradu Madridu. Trudili smo se sudjelovati i na katehezama za hrvatske hodočasnike makar su bile i preko dva sata udaljene od smještaja većine hrvatskih hodočasnika. Dočekali smo Papin ulazak u grad i sudjelovali na susretu franjevačke mladeži s četvoricom franjevačkih generala.

Vrhunac proslave Svjetskog dana mladih je bila večernja molitva sa Svetim Ocem u subotu 20. kolovoza 2011. u zrakoplovnoj luci Quatro Vientos, te cijelonoćno bdijenje i sveta misa koja je zapo-

čela u nedjeljno jutro. Stvarno je neopisiv doživljaj stajati među tolikim tisućama ili bolje reći milijunima mladih, gdje svatko na svojem jeziku slavi svetom misu. Sveti Otac Benedikt nas je ohrabrio svojim riječima, a mi smo se potom uputili natrag u svoju školu, gdje smo se navečer još jednom družili s mladima iz drugih zemalja.

Potom je uslijedio dvodnevni povratak kući, kada smo obišli još i svetište Majke Božje od stupa

u Zaragozi i papinu palaču u Avignonu. Sretni i veseli, a nadasve blagoslovljeni, stigli smo pred crkvu sv. Antuna u Zagrebu u noćnim satima srijede 24. kolovoza 2011., gdje su nas dočekali naši najmiliji.

Hvala ti, Bože, na sretnom i blagoslovljenom putu i papi Benediktu XVI., koji nas je tolike okupio s mnogih strana svijeta, pokazujući time kako je Crkva sakrament jedinstva svijeta.

fra Ivan Penava

UZ MISIJSKU NEDJELJU

DIREKTORIJ ZA MISIJSKU DJELATNOST

U povodu skoroga Svjetskoga misijskog dana (23. X.) Provincijalat će objaviti hrvatski prijevod Direktorija za misijsku djelatnost Reda, koji je Uprava Reda »ad experimentum« odobrila 2009. godine. Izdajamo dva odlomka:

(...) Posljednjih je godina naš Red osjetio potrebu zaustaviti se i promisliti o prijedenoj puti, kako bi zahvalio Gospodinu na onome što je, po nama, želio učiniti u svome vinogradu. No, ujedno i da bismo ponovno pročitali našu »misionarsku pustolovinu«, i to iskreno i odvažno, prepoznajući i svijetle i tamne trenutke, kako bismo započeli iznova s novim žarom te oblikom misionarstva koji će biti sve više franjevački, kao i pozoran na promjenu vremena. To je postignuto generalnim kapitulima u Meksiku (1992.), Aricci (1998.); na bratskome kapitolu u Poljskoj (2005.) te napose na prvome misijskome kongresu Reda u Indiji (2006.). Generalni kapitul u Asizu 2007. želio je konkretizirati bogatstvo navedenih promišljanja također i u obliku »Direktorija za misije Reda«, koji bi obuhvatio sve što je svih ovih godina malo-pomalo sazrijevalo. (...)

Ciljevi animacije: Učiniti da među braćom porastu svijest i nastojanje oko poslanja. Unaprijediti svijest kako su braća, iako je *franjevački život već sam po sebi »misija«*, svejedno pozvana izložiti se, učiniti se vidljivima, u jednostavnosti. *Franjevački pristup misiji* sastoji se zapravo prije svega od *svjedočenja* istinski bratskoga života, života malenosti, pastoralne i karitativne službe na osobnoj razini; mjesnoga bratstva, kao i onoga na razini Reda.

1. Misija je proročko svjedočenje-naviještanje putem načina na koji u svojim zajednicama živimo liturgiju, molitvu i razmatranje, pravdu, mir, očuvanje stvorenoga, inkulturaciju, pomirenje.

2. Senzibilizirati braću za naviještanje čežnje za nadilaženjem granica vlastitoga kruga vjernikâ, pobrinuti se oko dopiranja i do onih »dalekih«, koji su napustili Crkvu, koji još ne poznaju Radostnu vijest o Isusu, a da se pritom ne dopustimo apsorbirati isključivo od male skupine »prenahranijenih«, već potičući kršćane koji su najbliži tome da i sami postanu »misionari«, kako bi doprli do onih do kojih mi ne možemo doprijeti.

3. Unaprjeđivati, unutar svake zajednice, osjećaj obiteljske pripadnosti, pripadnosti svim jurisdikcijama Reda. Braća misionari nalaze se na prvim crtama također i u naše ime, dok smo mi pozadina koja ih treba podržavati molitvom, žrtvom, solidarnošću.

4. Upoznati braću, naše mlade, ljude među kojima djelujemo, sa životom Reda također i u udaljenim zemljama, osobito ondje gdje je franjevaštvo tek odnedavno prisutno.

5. Djelotvornost animacije ne mjeri se prikupljenim novcem, već uključenjem kršćanske zajednice u evangelizaciju, kao i živim odnosom s misionarskom djelatnošću. Misionarska se animacija treba odvijati u dva smjera: unutar Reda te u mjesnim crkvama.

(...)

naša provincija

15. SJEDNICA DEFINITORIJA

Iako ljeti nije praksa da se održavaju sjednice Provincijskog definitorija, ipak zbog neposrednog polaganja privremenih zavjeta dvojice naših novaka u Asizu, a i radi razmatranja nekih drugih predmeta, u Zagrebu, 4. kolovoza o. g. održana je redovita, 15. sjednica Definitorija. Sjednica je počela u 8,30, a završila pred ručak.

1. Glavnu temu predstavio je ekonom Provincije, fra Ivan Radeljak. Prema provincijskim statutima Provincijski definitorij treba svaka tri mjeseca razmatrati ekonomsko stanje i raspravljati o neposrednim materijalnim zadacima. Glavni materijalni zahvati u kojima ove godine sudjeluje Provincija jesu: sanacija krovišta crkve sv. Ivana Krstitelja u Puli, uvođenje djelomičnoga solarnog grijanja u kompleks creskog samostana sv. Frane (uz podjednako sudjelovanje Provincije i Samostana) te pripomoć u uređenju i obnovi krovišta vinkovačke crkve i samostana Bezgrešnog Srca Marijina. S radošću i zahvalnošću je Definitorij primio obavijest da je pazinska tvrtka »Kamen-Pazin« donirala u cijelosti sav iznos materijala i izvedbe, na čemu je i Provincijalni ministar službeno zahvalio generalnom direktoru gosp. Krebelu.

2. Definitorij je razmotrio molbe dvojice novaka, fra Milana i fra Josipa, da im se dopusti polaganje prvih, jednostavnih zavjeta. Pročitana su popratna izvješća njihovih odgojitelja te je Definitorij udovoljio njihovoj molbi da u subotu, 3. rujna u Asizu, polože zavjete. Odmah nakon toga dosadašnji novaci vraćaju se u Provinciju, najprije na odmor i posjet svojim najdražima, a potkraj mjeseca redovito se uklapaju u zajednički život klerikata u Zagrebu.

3. Na sjednici je razmotren nacrt Prvoga pastoralnog kolokvija, koji Provincija organizira 6. i 7. rujna ove godine. Zaključeno je da se i ovim

elektroničkim putem upoznaju i pozovu sva braća, posebno ona koja dekretom ordinarijata djeluju u raznim oblicima pastoralne, a Provincijalni ministar će uskoro i posebnim dopisom pozvati svakoga pojedinog člana Provincije, posebno one u Domovinskoj crkvi, da dođu i sudjeluju u zaista dobro pripremljenom i nadasve korisnom susretu ove vrsti.

4. Na kraju je provincijalni ministar upoznao definitore s nekim novostima i planovima, a magister bogoslova, fra Josip, iznio je plan proslave svećanih zavjeta, koji će se ove godine izuzetno polagati potkraj studenoga ove godine. Bilo je i govora o statutu »Hrvatskog areopaga«.

Zaključeno je da se sljedeća sjednica Provincijskog definitorija održi u ponedjeljak, 12. rujna u dopodnevним satima.

16. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovita, 16. sjednica Provincijskog definitorija održana je 12. rujna u našem vinkovačkom samostanu sv. Antuna. Mnoge točke dnevnog reda i opširna rasprava u nekim od njih zahtijevale su mnogo vremena, pa se sjednica protegnula i nakon objeda. Na kraju su definitori s provincijalom pohodili obližnje groblje i pomolili se za tamo pokopanu subraću. Potom su posjetili i bratski samostan Bezgrešnog Srca Marijina, gdje su se uvjerali u gotovo završen proces obnove krovišta nad crkvom i samostanom.

Iz mnoštva raspravljenih predmeta i donijetih odluka izdvajamo:

1. Fra Ivan Poletto, iz osobnih razloga podnio je ostavku na službu definitora Provincije i gvardijana samostana sv. Duha u Zagrebu. Provincijal je s pristankom svog Definitorija prihvatio ponudene ostavke i razriješio fra Ivana obiju službi.

2. Na upražnjeno mjesto definitora Provincije, na prijedlog provincijalnog ministra, Definitorij je izabrao fra Iliju Miškića, gvardijana vinkovačkog samostana sv. Antuna. Fra Ilija je obaviješten o izboru i kad je izrazio svoj pristanak, na sjednici je izrekao predviđenu zakletvu položivši ruke na sveto Evanđelje. Od tog časa fra Ilija je sudjelovao u daljnjem tijeku sjednice. Definitorij je prihvatio ponuđen okvirni program znanstvenog skupa u povodu pete obljetnice smrti našega fra Celestina Tomića. Simpozij će se održati u dvorani Sv. Frane na Svetom Duhu u subotu, 12. studenoga ove godine. Daljnju razradu ovoga skupa obaviti će fra Ivan Bradarić i fra Ivan Karlić.

3. Fra Ljudevit je detaljnije izvijestio o programu proslave Dana Provincije, 30. rujna ove godine, u Cresu. Svečarski dio počet će u 16 sati predavanjem o creskom samostanu sv. Frane (fra Ljudevit), potom slijedi prikazivanje dokumentarnog filma o Ivanu Lukačiću (autor Ennio Stipčević) i predstavljanje knjige »Na putovima obnove«, koja sadrži pet studija naših stručnjaka o nekim vidovima pripremnih radova oko obnove Konstitucija Reda. Euharistijsko slavlje u crkvi predvodit će fra Marco Tasca, vrhovni poglavar Reda, a nakon toga uslijedit će druženje uz raznovrsnu ponudu jela i pića.

4. O Danima trajne formacije, od 10. do 13. listopada ove godine, detaljnije je izvijestio fra Josip Blažević, naglasivši zanimljivu temu službe propovijedanja, koja će biti na susretu predstavljena od različitih predavača i pod raznim vidicima. Nazočnost ovom susretu svakako je obvezatna za svu braću zaređenu za svećenike posljednjih deset godina, ali se sudjelovanje toplo preporuča i ostaloj braći.

5. Fra Josip je također opširno predstavio program proslave 25. obljetnice dana Duha Asiza, koja će u Zagrebu trajati tjedan dana, uz aktivno sudjelovanje predstavnika nekih religija. Budući da je glavni organizator »Hrvatski areopag«, provincijska uprava se složila da određeni iznos troškova bude podmiren sredstvima Ekonomata Provincije.

6. Najviše vremena posvećeno je razmatranju dugotrajnijeg rješenja pastoralne djelatnosti u vinkovačkoj župi Bezgrešnog Srca Marijina. Razmotreni su različiti prijedlozi i mogućnosti, obavljeni

razgovori sa svom prisutnom vinkovačkom subraćom, a provincijalnom ministru je prepušteno da Ordinarijatu ponudi zadovoljavajuće rješenje.

7. Budući da Provincija nema povjerenstva za pastoralno djelovanje, a uočava se potreba organiziranog rada i na ovome području, Definitorij podržava prijedlog provincijalnog ministra da do sljedećega redovitoga provincijskog kapitula skrb za pastoralno organiziranje i koordiniranje kao povjereniku bude povjerena fra Žarku Reloti.

8. U informacijama braća su upoznata s izvješćem o netom završenome Prvome pastoralnom kolokviju, podržala su izdavanje knjige »Na putovima obnove«, materijale za pripremu i izradu novih Generalnih Konstitucija Reda, koju će dobiti svaki član Provincije, a također je izmijenjeno više vijesti i obavijesti iz pojedinih samostana.

9. Na kraju je zaključeno da se sljedeća, 17. sjednica Provincijskog definitorija, održi na Dan Provincije dopodne, u creskom samostanu sv. Frane, 30. rujna ove godine, s početkom u 9,00 sati.

DOPIS IZ PADOVE

Mnp. o. Provincijale, nakon nekoliko tjedana provedenih u padovanskom samostanu ovim kratkim e-mailom želim Vam još jednom zahvaliti što ste me poslali u ovu zajednicu. Prvi dojmovi života u ovom samostanu su jako dobri, jako mi je ugodno i lijepo. Prijepodne Marko i ja idemo u školu, a poslijepodne ponavljamo naučeno i sudjelujemo u svakodnevnom samostanskom životu (molitva, meditacija, večera...).

Za sada sam nekoliko puta bio dežuran za blagoslivljanje, a od sredine mjeseca me očekuje »stalno mjesto« u kapeli blagoslova. Krajem mjeseca očekuju također da imam prvu nedjeljnu misu i propovijedam. Meni to izgleda malo prebrzo, ali oni me tješe da ja to mogu. Ja nisam posve siguran jer ne znam baš toliko talijanski, ali vidjet ćemo, s Božjom pomoću i uz pomoć fratara nekako će biti. Fratri su jako ljubazni i za sve što ih pitam priskoče mi u pomoć.

Povezao sam se i s Hrvatskom zajednicom u Padovi, kroz ljeto nemaju susrete, većina ih je otišla na

odmor, ali se viđam s nekima od njih. Tek u rujnu počinju sa svojim redovitim okupljanjima, drugu i četvrtu subotu u mjesecu. Inače su do sada imali misu u jednoj kapeli pokraj crkve sv. Leopolda Mandića, ali je rektor već rekao da bi bilo lijepo da misu imamo ovdje. Vidjet ćemo kako će oni biti raspoređeni.

Inače Hrvati navraćaju, ali za sada ne u velikom broju. Bilo ih je nekoliko, saznali su da sam ovdje pa su me posjetili. Danas sam kroz baziliku proveo i prvu grupu Hrvata. Naime, dva autobusa Framas iz osječke regije na povratku iz Asiza u Slavoniju svratili su u Padovu. Kratko su obišli baziliku i otputovali.

Za sada toliko. Pozdravite sve u zagrebačkom samostanu i Provinciji i preporučam se u molitve.

fra Nikola Šantek

UMRO PROF. ANDRIJA GRGIČEVIĆ

Višegodišnji i omiljeni profesor zemljopisa u našoj Srednjoj školi za spremanje svećenika na Svetom Duhu (do 1972.), gosp. Andrija Grgičević – Grga, nakon duge i teške bolesti preminuo je u Zagrebu 9. srpnja 2011. u 84. godini života. Pokopan je na Mirogoju 13. srpnja, a sveta misa zadušnica služena je u crkvi Srca Isusova u Palmotićevoj. Pokojnog profesora preporučamo Božjem milosrđu i preporučamo u molitve braće, posebno onih kojima je predavao zemljopis. Počivao u miru Gospodnjem!

ZAHVALNE/POHVALNE RIJEČI

Nakon povratka s Međunarodnoga kongresa Reda o »Solidarnosti i dijeljenju«, koji se održao u Najrobiju, u Keniji, pruža mi se prigoda zahvaliti tebi i Definitoriju Hrvatske provincije sv. Jeronima za znakovit dar od 2.000 misnih intencija koje je nedavno primio Generalni ekonom.

Kao što znaš, upravo preko darežljivog dijeljenja donacija za služenje svetih misa u Redu razne konventualske zajednice u Africi, Latinskoj Americi i Aziji mogu upotpunjavati mjesna primanja i nastaviti svoje dragocjeno služenje.

Tebi, Provinciji, neka stigne jamstvo mojeg sjećanja u molitvi i Gospodinov blagoslov –

*fra Marco Tasca,
generalni ministar*

Najprije zahvaljujem što ste u našu zajednicu poslali fra Nikolu, s kojim sam jako zadovoljan. Čini se da je pogođeni fratar za naše bratstvo i za službu koju s ljubavlju obavlja. Isto tako zahvaljujem i za lijepu nazočnost, samotničku i bratsku, klerika fra Marka. Neka vam ga Gospodin ušćuva! I on se stavio na raspolaganje za službu bratstvu, bilo subotom ili nedjeljom u Bazilici. Iz tog razloga ne tražimo ništa kao naknadu za njegov boravak u našem samostanu. Ponešto je naučio talijanski, trebat će to usavršiti, nadam se da će to moći ostvariti iduće godine. Vrlo rado ćemo ga ugostiti tijekom idućeg ljeta da nauči još bolje talijanski jezik. U zaključku, ne treba ništa nadoknaditi ni za boravak ni za tečaj.

U zajedništvu Duha u Isusu Kristu –

*fra Enzo Poiana,
rektor Bazilike u Padovi*

naši mladi

ZAVJETI NOVAKA U ASIZU

U subotu, 3. rujna 2011. godine, u bazilici svetoga Franje u Asizu svoje prve redovničke zavjete, nakon uspješno završene godine novicijata, provedene u Svetom samostanu, položili su fra Josip Ivanović i fra Milan Gelo u ruke provincijala fra Ljudevita Maračića i time postali članovi naše Provincije (s privremenim zavjetima).

Sveta misa započela je u 10 sati u Donjoj bazilici svetoga Franje. Euharistijsko slavlje predslavio je fra Giuseppe Piemontese, kustos Asiške kustodije, u koncelebraciji s provincijalima redovničkih kandidata. Dosadašnji novaci su ušli u ulaznoj procesiji u pratnji svojih odgojitelja, fra Alfreda i fra Lucija, koji su ujedno bili i svjedoci prilikom zavjetovanja.

Obred redovničkog zavjetovanja započeo je nakon navještaja Evanđelja prozivkom kandidata koji imaju biti zavjetovani. Svojim odgovorom: »Evo me!«, kandidati su izrazili svoju spremnost služiti Gospodinu po uzoru na svetoga Franju živeći u poslušnosti, siromaštvu i čistoći. Nakon toga uslijedila je propovijed predslavitelja euharistijskog slavlja, koji je rastumačivši riječ Božju, potaknuo kandidate na ustrajnost u življenju zavjeta, posebno naglašavajući kako bez Krista ne mogu učiniti ništa, nego samo u zajedništvu s njime. Tek kada se potpuno predaju onome koji ih je pozvao, tada će njihov redovnički život imati smisla i donijeti obilate plodove. Stavlajući za uzor novozavjetovanicima svetoga Franju, istaknuo je kako se uvijek trebaju spominjati i razmatrati osobu Isusa Krista kako bi se u konačnici, poput svetoga Franje potpuno suobličili Kristu. Kustos je također zahvalio i roditeljima novozavjetovanika rekavši kako je za njih to veliki emocionalni trenutak, ali isto tako da i oni imaju udjela u zavjetima svojih sinova. Obrćajući se provincijalnim ministrima, rekao je kako su novozavjetovanici mladost i bogatstvo njihovih provincija i nada Crkve. Zaključujući svoju propovijed još jedanput se obratio kandidatima rekavši

kako trebaju u potpunosti otvoriti svoja srca Kristu i slijediti ga po uzoru na svetoga Franju. »Radost i nada vašega života od trenutka zavjetovanja pa do kraja treba biti samo Krist i život vječni koji vam Crkva obećava ukoliko budete vršili svoje zavjete« – zaključio je fra Giuseppe u svojoj propovijedi.

Nakon homilije uslijedio je sam čin zavjetovanja. Svaki je kandidat pristupio svome provincijalnom ministru i u njegove ruke položio svoje zavjete ispred oltara u Donjoj bazilici. Potom je uslijedila predaja Pravila i Konstitucija Reda, koje im je uručio kustos uz riječi: »Primi, brate, Pravilo našega Reda, knjigu života, jezgru Evanđelja, put savršenosti, da, opslužujući ga, postigneš savršenu ljubav.« Nakon ovoga, sva okupljena braća pružila su znak mira novozavjetovanicima i na taj način izrazila prihvatanje najmlađih članova svojih provincija.

Osim kandidata iz naše provincije zavjetovala su se još devetorica braće iz talijanskih provincija i dvojica braće iz Slovenske provincije. Ovome uistinu svečanom i ujedno franjevački jednostavnom obredu iz Provincije su bili prisutni fra Ljudevit Maračić, provincijalni ministar, fra Josip Blažević, vikar Provincije i magister bogoslova, fra Zdravko Tuba, gvardijan u Cresu i magister postulanata i novaka, fra Ante Gašparić, fra Đuro Crlenjak, fra Nikola Šantek, fra Nikola Degač, fra Stjepan Brčina, fra Vladimir Vidović, fra Marko Jurić, fra Filip Pušić, roditelji fra Josipa te sestra i tetka fra Milana.

Nakon završetka euharistijskog slavlja i obreda zavjetovanja uslijedio je prigodni domjenak u klausturu Svetoga samostana, priređen u čast novozavjetovanika. A fra Josipu i fra Milanu od srca čestitamo i želimo im uspješan nastavak studija u Zagrebu.

fra Vladimir Vidović

TEČAJ TALIJANSKOG JEZIKA

Generalna kurija i teološki fakultet svetoga Bonaventure u Rimu – Seraphicum – organizirali su i ove godine, preko ljetnih mjeseci, točnije od 4. srpnja do 16. rujna, intenzivni tečaj talijanskog, prije svega za studente strance koji će od jeseni studirati i živjeti u Rimu, ali bilo je omogućeno sudjelovati i onima koji ne namjeravaju nastaviti studiji u Rimu. Tečaj se u ovom obliku organizira već drugu godinu.

Iz Hrvatske provincije svetoga Jeronima na tečaju su sudjelovali fra Stjepan Brčina, koji od jeseni nastavlja studij u Rimu, fra Vladimir Vidović i ovogodišnji kandidat za novicijata Ivan Lotar – kojemu je ovo bila odlična jezična priprema za godinu novicijata koju će provesti u Asizu.

Osim nas trojice iz Hrvatske, na tečaju su sudjelovala braća iz Brazila, Argentine, Bolivije, Indonezije, Indije, Filipina, Uzbekistana, Poljske, Rusije, Bjelorusije, Irske i Južne Koreje – bilo nas je ukupno dvadeset. Bili smo podijeljeni u dvije grupe radi lakše organizacije rada, ali i boljeg učenja jezika; nastava je trajala svaki dan od 9 do 13 sati. Imali smo dva izvrsna profesora, Vincenza i Francesca – koji su strpljivo i predano s puno pažnje i ljubavi, tumačili sva gramatička pravila talijanskog jezika, ali i kroz neobvezan razgovor, igru, pjesmu ili pak gledanje filmova učinili učenje jezika jako zanimljivim.

Namjera organizatora tečaja bila je doživjeti iskustvo Rima kao centra Crkve i Reda, ali i iskusiti zajednički život u jednom međunarodnom bratstvu. Svaki dan smo slavili svetu misu, imali zajedničku molitvu kao i rekreaciju.

U početku je bilo vrlo zanimljivo jer nitko od nas nije znao jezik tako da smo se više sporazumijevali rukama i gestikulacijama, ali s vremenom smo sve više napredovali tako da smo vrlo brzo počeli i čitati na svetoj misi u Službi čitanja.

U posebnom lijepom sjećanju ostat će nam zajedničke proslave imendana i rođendana. Našem što boljem snalaženju i ugodnom boravku u Rimu sigurno su pridonijeli i odgojitelji u Seraphicumu koji su bili zaduženi za nas tijekom održavanja tečaja.

Imali smo priliku posjetiti i obići mnoga značajna mjesta iz bogate i slavne prošlosti koja se odvijala na prostorima Rima i okolice. Rim je toliko bogat kulturnom ostavštinom da bismo mogli govoreći o njemu govoriti o antičkom Rimu, srednjovjekovnom Rimu, renesansnom Rimu, baroknom Rimu, kršćanskom Rimu – jer svaki od ovih pridjeva upućuje na nebrojeno mnoštvo kulturnih zdanja koja se u njemu nalaze iz toga razdoblja, od spomenika, slavoluka, palača, trgova do crkava i bazilika koje daju osobnost i neprolaznu ljepotu Vječnome Gradu.

Bili smo u Vatikanu – središtu Katoličke crkve, poseban je vjernički doživljaj biti u Bazilici svetoga Petra, koja osim svoje grandioznosti i monumentalnosti te brojnih umjetničkih djela ima i veliko duhovno značenje, no najviše nas se dojmio grob blaženoga pape Ivana Pavla II. Nas trojica obišli smo i neke dijelove Bazilike koje nisu u redovitoj hodočasničko-turističkoj ruti, imali smo prilike prošetati veličanstvenim Vatikanskim vrtovima kao i prošetati Vatikanom iznutra. Zaista impresivno.

Posjetili i smo Katakombe svetoga Kalista – najznačajnije mjesto iz ranog razdoblja kršćanstva, prošetali smo antičkim Rimom (Foro romano, Colloseo, Circo Massimo, Terme di Caracala) – ostaci nam svjedoče o povijesti jednoga velikog imperija koji je ostavio neizbrisiv trag u cjelokupnoj povijesti čovječanstva. Posjetili smo i brojne crkve koje svojom monumentalnošću i zbirkom umjetnina privlače mnoge hodočasnike i turiste.

Izvan Rima posjetili smo Tivoli – obližnji gradić, u kojem smo vidjeli vile iz prvoga stojeća koje su gradili dokoni carevi iz čisto hedonističkih pobuda, zatim Orvieto – s veličanstvenim pročeljem katedrale u kojoj se nalazi svetište Krvi Kristove kao i Bagnoreggio – rodno mjesto velikog franjeva svetoga Bonaventure.

* * *

Zasigurno, po mišljenju svih sudionika, najljepše iskustvo doživjeli smo u tjednu prije Velike Gospe. Tada smo imali pauzu u tečaju, što nam je u intenzivnom ritmu koji smo pratili mjesec dana,

svima dobro došlo, za sve nas bio je predviđen odlazak u Asiz. Hodočasnički smo pohodili sva značajnija mjesta koja su vezana uz život svetoga Franje i franjevačku povijest. Bilo je to nezaboravno duhovno iskustvo za sve nas. Bili smo smješteni u Rivortortu, u kojem nas je vrlo lijepo ugostila samostanska zajednica koja tamo živi.

Prvoga dana upoznali smo se sa svetištem u Rivortortu, u kojem smo na simboličan način započeli svoje duhovno putovanje franjevačkom prošlošću, razmišljajući i moleći kako i na koji način usmjeriti svoj život i suobličiti ga Kristovu po uzoru na Serafskog oca, zatim smo išli u Santa Maria degli Angeli, gdje smo bili u Porcijunkuli – kolijevci franjevačkog reda.

Utorak, 9. kolovoza, dopodne smo proveli u Sacro conventu, u kojemu smo sa samostanskom zajednicom slavili svetu misu i kasnije obišli cijeli samostan i Baziliku uz pratnju stručnog vodiča koji nam je vrlo detaljno objasnio teologiju Giottovih freski koje ju krase. Također smo imali vremena zaustaviti se u molitvi i na Grobu našega Utemeljitelja i poput njegovih sinova tražiti njegov zagovor na našem redovničkom putu. Susreli smo se s našom najmlađom redovničkom braćom, našim novacima. Tako da smo dio vremena proveli u vrlo ugodnom bratskom druženju. Poslije podne smo posjetili Baziliku svete Klare i samostan sestara klarisa, u kojem smo iz prve ruke mogli čuti svjedočanstvo klauzurnog života sestara u Asizu. Laganom šetnjom do svetišta svetoga Damjana i molitvom na mjestu gdje je preminula sveta Klara završili smo hodočašće za taj dan.

Srijeda je bila pravi hodočasnički dan, u pravom značenju te riječi, jer smo pješice išli do eremitorija Carceri – mjesto u koje se sveti Franjo često povlačio u osamu, na molitvu. Također smo i mi iskoristili priliku te smo na putu do samotića molili, pjevali i kad smo nakon napornog puta stigli, mogli smo malo predahnuti u tišini i miru koje pruža ovo mjesto.

Četvrtak je bio rezerviran za posjet Grecciju – mjestu gdje je sveti Franjo postavio prve žive jaslice u prirodi. Razmatrajući o otajstvu Utjelovljenja toliko bitnom u životu svetoga Franje i sami smo pokušali posvjestiti si značenje toga velikoga doga-

đaja u povijesti spasenja. Bili smo i u Fonte Colombu – u kojem je sveti Franjo napisao Pravilo; tamo je imao i operaciju očiju. Bio je zaista poseban doživljaj biti na mjestima po kojim je hodao Asiški Siromašak, osjetiti svu mirnoću koja u njima i danas vlada te moliti nebeski blagoslov za sve naše potrebe. U poslijepodnevnom satima posjetili smo La Foresta u kojem je danas smještena zajednica mladih ljudi koji se liječe od različitih ovisnosti. Poslušali smo svjedočanstvo njihova života, njihov pad, ali i osjetili veliku Božju milost po kojoj su se uspjeli izdići i na ruševinama vlastitog života, počeli, u duhu svetoga Franje, graditi svoj novi život.

Od svih mjesta u koje smo hodočastili, najveći dojam na mene ostavio je posjet svetištu La Verna – tamo je sveti Franjo dvije godine prije svoga blaženoga prelaska k Ocu primio stigme. Imali smo jako lijepo vrijeme; kako je La Verna na malo većoj nadmorskoj visini, bilo je vrlo osvježavajuće u inače vrelim kolovoškim danima. Svaki dan u 15 sati održava se procesija s molitvom Srednjega časa i pjevanim litanijama u čast Blažene Djevice Marije koja ide od crkve i završava u kapeli stigmi.

* * *

Proveli smo jako lijepo vrijeme u Italiji. Osim učenja talijanskog jezika, posjetili smo i brojna mjesta, vidjeli i doživjeli puno lijepih stvari i stekli nova prijateljstva. Od srca se zahvaljujemo Provinciji koja nam je omogućila sudjelovanje na tečaju jezika, iskustvu življenja u Rimu i upoznavanja s talijanskom kulturom i običajima.

Svako putovanje pretpostavlja jednu otvorenost prema drugome, u toj otvorenosti događa se susret s drugim, po kojemu obogaćujemo svoj život, ali i živote drugih ljudi, učimo se međusobnom uvažavanju i poštivanju različitih kultura i običaja koji su drugačiji nego naši, proširujemo horizonte vlastitog razmišljanja često uskogrudnog i ograničenog vlastitim okvirima.

Naša iskustva i naše uspomene koje nosimo s naših putovanja postaju neotuđivi dio našega života i uistinu pravo bogatstvo kao i zalag budućnosti koja je pred nama.

fra Vladimir Vidović

POČETAK NOVICIJATA

Na blagdan Rana svetoga Franje, 17. rujna 2011. godine, ovogodišnji kandidat naše Provincije za novicijat, Ivan Lotar, obredom oblačenja redovničkog odijela započeo je godinu kušnje ili novicijata u asiškom Svetom samostanu.

Obred oblačenja započeo je pjevanom Večernjom u kripti, na grobu sv. Franje u 19 sati. Budući novaci, predvođeni magistrima fra Alfonsom i fra Lucijem, u procesiji su ušli u kriptu. Nakon otpjevanih psalama, započelo je oblačenje. Prvo je pročitao odlomak iz franjevačkih spisa, potom je uslijedio kratki nagovor fra Giuseppea Piemontesea, kustosa Asiške kustodije i predslavitelja obreda oblačenja, u kojem je biranim riječima potaknuo i ohrabrio mladiće koji su se odazvali Gospodinu pozivu u nasljedovanju Krista siromašnoga, po primjeru sv. Franje. U ime bratstva asiškoga Svetog samostana kandidatima je izrazio dobrodošlicu, podsjetivši ih da ne smiju zaboraviti kako je njihova prva redovnička zajednica bila upravo ona u Asizu, na grobu sv. Franje te kako je to veliki blagoslov i zalag za njihov redovnički život.

Nakon toga, kandidati su kleknuvši, zamolili da ih se primi u godinu kušnje, potom je slijedio blagoslov habita, nakon kojega su dosadašnji kandidati obukli sveto redovničko odijelo i postali novaci, mala braća konventualci.

Obredu je prisustvovao lijep broj braće iz svih Provincija Reda koje ove godine imaju novake; delegaciju naše Provincije predvodio je fra Zdravko, koji je zajedno s bogoslovima fra Stjepanom Brčinom i fra Vladimirom Vidovićem te dvojicom postulanata, Franjom Škarecom i Vjekoslavom Džijanom, nazočio ovoj svečanosti i bio uz našeg novaka prilikom početka novicijata.

Ovogodišnji novicijat ima petnaest novaka, osmoricu mladića iz Italije, trojicu iz Libanona, po jednog iz Austrije, Francuske, Njemačke i Hrvatske.

Fra Ivanu želimo dobar početak i blagoslovljeno trajanje novicijata.

fra Vladimir Vidović

POSTULATURA

Na dan Gospe anđeoske, 2. kolovoza o. g. (Porcijunkula), u creskom samostanu sv. Frane četvorica kandidata počela su jednogodišnju postulaturu, pod vodstvom fra Zdravka Tube, gvardijana i magistra novaka. Ovoj četvorici postulanata nešto kasnije se pridružio i peti kandidat, tako da sada u creskom samostanu sv. Frane godinu postulature provode sljedeći postulanti:

ROBERT JANDEL, rođen 1. prosinca 1992. u Zagrebu (župa sv. Blaža);

FRANJO ŠKAREC, rođen 8. studenog 1983. u Zagrebu, iz župe Bisag (kod Sv. Ivana Zeline), kandidat za redovničkog brata;

VJEKOSLAV DŽIJAN, rođen 24. srpnja 1992. u Vinkovcima (župa bl. Alojzija Stepinca);

PERO BARBA, rođen 4. srpnja 1978. u Splitu, iz župe Solin, kandidat za redovničkog brata;

MARKO PARAT, rođen 20. lipnja 1992. u Splitu (župa Meje).

Od ovih pet postulanata četvorica su se upoznala s našoj Provincijom i načinom života u klerikatu preko iskustva »Otvornih vrata klerikata«.

MALO SJEMENIŠTE

Ovogodišnje Malo sjemenište, uz četvoricu prošlogodišnjih pitomaca (sada pohađaju drugi razred na Šalati), poraslo je za još jednog sjemeništara: to je NIKOLA NOVOSEL, rođen 13. studenog 1996. u Zagrebu (župa sv. Antuna Padovanskoga). On je u više godina ministriranja u našoj crkvi na Svetom Duhu upoznao braću i način života te se upisom u prvi razred na Šalati pridružio našoj zajednici Malog sjemeništa, koja sada broji petoricu pitomaca.

Svim novopridošlima želimo dobrodošlicu, lako prilagođavanje novom obliku života i uspješno ispunjenje mladenačkih ideala!

pastoralne djelatnosti

ODRŽAN PRVI PASTORALNI KOLOKVIJ PROVINCIJE

Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca organizirala je 6. i 7. Rujna 2011. u svojem zagrebačkom samostanu Svetoga Duha prvi pastoralni kolokvij za braću Provincije pod nazivom »Naša pastoralna današnjica i Providnosti otvorena sutrašnjica«. Na kolokviju se okupilo 27 braće iz cijele Hrvatske.

Kolokvij je započeo predavanjem mons. dr. Želimira Puljića, nadbiskupa zadarskog, na temu »Revaloriziranje tradicionalnih oblika naviještanja (Pučke misije, razne pobožnosti, devetnice...)«. U svojem izlaganju nadbiskup Puljić je istaknuo kako je »pučka pobožnost izraz iskonske kršćanske vjere« te je zato treba uskladiti s liturgijom, a ne suprotstavljati joj je. S nekoliko misli predstavio je i važne crkvene dokumente o pučkoj pobožnosti, a napose »Direktorij o pučkoj pobožnosti«, koji je izašao 2011. godine.

Drugo izlaganje održao je prof. dr. Milan Šimunović, a naslovio ga je »Pastoralni izazovi sutrašnjice i naša priprema za kvalitetno suočavanje s istima«. Dr. Šimunović je progovorio o ulozi svećenika u današnjem pastoralu i njegovu odnosu prema sve većem angažmanu laika. Istaknuo je potrebu svećenika za autoevangelizacijom, koji po primjeru Abrahama trebaju »s vjerom izaći iz zemlje sigurnosti, iz starih šablona«, te današnjim rječnikom pristupiti ljudima.

Nakon podnevne pauze kolokvij je nastavljen izlaganjem mons. Mije Gorskog, pomoćnog biskupa zagrebačkog, koji je progovorio o »Ulozi redovnika u pastoralu župne zajednice, te doprinosu redovnika ostvarivanjima (nad)biskupijskih pastoralnih programa«. Na samom početku izlaganja mons. Gorski je pozvao redovnike da sami kroz vlastitu redovničku karizmu procijene svoju ulogu u pastoralu i što mogu ponuditi svojem mjesnom biskupu. Zagrebačka nadbiskupija nema vlastiti

pastoralni plan, ali slijedeći postojeći pastoralni kalendar moguće je izgrađivati eklezijalnost. Predavač se dotaknuo i tema različitih pastoralnih kriterija pojedinih svećenika, župnoga pastoralnog vijeća unutar župa povjerenih redovnicima, te suvremene ubrzane komunikacije zbog koje se župa više ne može promatrati kao izdvojena cjelina.

Posljednje predavanje prvog dana kolokvija održao je prof. dr. sc. fra Ivan Karlić, profesor Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, pod naslovom »Smjernice teoloških znanosti suvremenom pastoralu«. U svojem predavanju je donio povijesni prikaz razvoja pastoralne teologije kao zasebne teološke znanstvene grane. Naglasio je kako je pastoralna teologija »kritička teorija crkvene, društvene i političke prakse« i kako ona treba i dalje tražiti putove i načine crkvenog djelovanja. Iznio je i konkretne prijedloge koje ističe pastoralna teologija: opcija za solidarnost s ljudima danas, opcija za siromašne i za sve koji trpe, te opcija za samosvjesno usvajanje vlastite tradicije.

Navečer su sudionici kolokvija zajedno s biskupom Gorskim slavili svetu misu u župnoj crkve sv. Antuna Padovanskog.

Drugog dana kolokvija braća na Kolokviju su ugostila dr. fra Antu Gavrića, dominikanskog provincijala, koji je iznio vlastita iskustva na temu »Očekivanja svećenika s pastoralnim dekretom u zajednici od cjelokupne samostanske zajednice«. Fra Anto je svojim izlaganjem propitivao jesu li župe dio redovničkog pastoralu, a nakon toga je iznio praktična iskustva iz sadašnjeg djelovanja braće dominikanaca u pet župa u kojima djeluju u Republici Hrvatskoj. Istaknuo je vrlo dobru suradnju i nadopunjavanje braće s dekretom za pastoralni rad na župi i ostale braće unutar pojedine samostanske zajednice. U svojim vizitacijama samostanima uvijek potiče braću na razmišljanje i

otkrivanje vlastite dominikanske karizme u radu na župi. Spomenuo je i započetu inicijativu susretanja braće sa župničkom dužnošću u Provinciji kako bi uskladili zajednički rad.

Rad sudionika kolokvija je nastavljen predavanjem fra Žarka Relote: »Pastoral između očuvanja postojećeg i potrebe prilagođavanja novim pastoralnim modelima djelovanja«, što je zapravo bila obrada provedene ankete o pastoralnom djelovanju unutar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca. Fra Žarko je citirao pojedine odgovore na neka pitanja i iznio predložene inicijative.

Posljednje izlaganje na ovom kolokviju je održao naš bogoslov fra Željko Klarić iznoseći »Razmišljanja naših bogoslova i postulanata o pastoralnoj problematici sutrašnjice«. Fra Željko je ukratko opisao pastoralne aktivnosti u koje su uključeni bogoslovi, te je posebno istaknuo program »Dana otvorenih vrata klerikata«. Istaknuo je potrebu stvaranja jasnoga župnoga godišnjega pastoralnog programa koji bi slijedile sve interesne skupine unutar župe, a posebno je istaknu važnost ponovnog otkrivanja franjevačke karizme unutar pastora.

Sva izlaganja su bila popraćena diskusijom okupljenih redovnika, koju je moderirao i vodio fra Žarko Relota, inicijator i organizator ovoga skupa. Kroz dvodnevni rad se očitovala želja i potreba za nastavkom ovakvoga pastoralnog kolokvija pa je najavljen i za sljedeću godinu (na temu: Pastoral obitelji). Okupljena braća, na čelu s provincijalom fra Ljudevitom Maračićem, na kraju su potpisala zajedničku izjavu kojom ostavljaju trajan znak u spomen na ovaj susret.

fra Ivan Penava

Zajednička izjava na kraju Pastoralnoga kolokvija

Hrvatska provincija sv. Jeronim franjevaca konventualaca, sa sjedištem u Zagrebu, priredila je u samostanu na Svetom Duhu 6. i 7. rujna 2011. pastoralni kolokvij na temu: »Naša pastoralna današnjica i Providnosti otvorena sutrašnjica«. Kolokvij je prethodila anketa ponuđena svoj braći

Provincije, iz koje se dalo iščitati naše ponosno jučer, naše relativno sigurno danas i naše Providnosti otvoreno sutra.

Gotovo polovica članova Provincije na ovome kolokviju imala je priliku promišljati vrijednosti starih oblika naviještanja i izazovnost susreta s novim. Uz pomoć crkvenih autoriteta (nadbiskup Želimir Puljić i biskup Mijo Gorski) pokušali smo vidjeti što mjesne Crkve očekuju od naše franjevačke konventualske karizme i koji doprinos možemo danas kao franjevci konventualci dati Crkvi i društvu.

Suočeni s krizom koja pogađa našu Domovinu i čitav svijet, voljeli bismo biti znak nade. Nastojmo čuti i iskustva i mišljenja drugih, poslušali smo kako funkcioniraju braća dominikanci i kako uspijevaju živjeti i ostvarivati zajedništvo. I naša mlada braća (bogoslovi) rekli su kako vide našu Provinciju u budućnosti i kamo bi je trebalo usmjeriti da ona bude na razini pastoralnih izazova sutrašnjice. Naša mladost kritična je i optimistička. Vidi, između ostalog, da se nađe poneka negativnost među starijom braćom, ali to ih ne obeshrabruje već potiče da s većim žarom proučavaju franjevačku povijest te aktualnu crkvenu i društvenu zbilju, i kako se za nju kvalitetno duhovno i intelektualno pripremiti.

Zahvalni Bogu za dar ovog susreta, uvijek se iznova otvaramo Duhu Svetom i njegovu nadahnuću, znajući da, kao što je pratio sv. Franju u njegovim nedoumicama, ni nama neće uskratiti svoje darove, napose mudrosti, razboritosti i straha Božjega.

Vjerni Trojedinom Bogu, Katoličkoj crkvi i Franjinoj karizmi nudimo svoju raspoloživost, angažman i molitvu za rast i zrelost vjere u našem narodu.

U Zagrebu, 7. rujna 2011.

Potpisi sudionika

PROVINCIJSKI POVJERENIK ZA PASTORAL

Na temelju mišljenja iznijetih u provincijskoj anketi o pastoralnom djelovanju, kao i razmišljanja saslušanih na prvome pastoralnom kolokviju, provincijalni ministar je, nakon što se posavjetovao sa svojim Definitorijem na sjednici održanoj 12. rujna ove godine, odlučio imenovati provincijskog povjerenika za pastoral. U našoj Provinciji naime ne postoji Komisija za pastoralno djelovanje, čak ni osoba zadužena za ovo područje rada, pa je

sve to prevagnulo da se na taj upražnjeni prostor važnog djelovanja, do redovitoga provincijskog kapitula, imenuje odgovorna osoba za pastoralno djelovanje. Provincijalni ministar je zato 13. rujna ove godine imenovao Fra Žarka Relotu provincijskim povjerenikom za pastoral, što je imenovani prihvatio. Njegova će služba biti organizacija pastoralnih susreta i koordinacija pastoralnih djelatnosti unutar Provincije i sličnih aktivnosti.

HALLOWEEN

Poganstvo nekoć i danas

Nova knjiga uskoro izlazi iz tiska

Autor: Josip Blažević

Praznika i folklornih običaja lokalnih razmjera, koji se susreću pretežno u ruralnim područjima na početku zime, sa zapaljenim krijesovima, možda bi se moglo pronaći čak i u našim krajevima. Stanovnici selâ od davnina su spaljivali ostatke starih plodova, i to ne uvijek u svrhu odganjanja demona neplodnosti, slabog uroda ili umilostivljavanja božanstava prirode nego jednostavno, što ni danas nije skroz izumrlo, da bi se grijalo uz vatru i veselo čavrljalo uz plosku dobre rakijske. Izloženi hirovitoj čudi prirode, odvajkada su zemljoradnici osjećali potrebu zahvaliti se prirodnim silama i raznim božanstvima.

Nijedno od lokalnih poganskih slavlja, međutim, ne može se nositi s Halloweenom, globalnim praznikom koji se nameće kao ozbiljan rival katoličkim slavljinama Svih svetih i Dušnoga dana. Danas se Halloween ubraja među najpopularnije i najkomercijaliziranije poganske praznike globalnih razmjera, ne samo u Sjedinjenim Američkim Državama, nego i na Starom kontinentu, pače i u cijelom svijetu, uz neizostavnu impregniranost vješticama kao njegovim integralnim dijelom, zbog čega je također i prozvan »Noć vještica«. Ne-

upućenome će, možda, zvučati natražno govoriti o vješticama danas, u trećem tisućljeću, ali činjenice govore suprotno.

...Izrezbarene i osvijetljene bundeve, najraspoznatljiviji eksponat Halloweena, sve učestalije se susreću na prozorima i dvorištima kršćanskih obitelji podložnih pritisku modernih svjetskih trendova na koje, očito, nismo imuni. U obilježavanje Halloweena uključuju se i dječji vrtići, škole, zabavišta mladih... Sudjelovati u njemu ili ne, pitaju se mnogi zbunjeni kršćani. Je li Halloween bezazlena folklorna manifestacija ili izdanak duge poganske tradicije nepomirljive s kršćanskom vjerom?

Na ta pitanja i mnoga druga s njima povezana, odgovara fra Josip Blažević u knjizi koja u izdanju »Veritasa« izlazi do kraja listopada i koju već sada preporučamo svima koji traže odgovore. Knjiga je pisana u formi intervjua, pitanja i odgovora, kako bi čitatelju olakšala praćenje sadržaja.

ususret proslavama

MEĐUPROVINCIJSKI SUSRET PRIPRAVE ZA PROSLAVU 800. GODIŠNJICE DOLASKA SV. FRANE U HRVATSKE KRAJEVE

Dana 9. rujna održan je prvi međuprovinski susret pripreme za proslavu osamstote godišnjice dolaska sv. Frane u hrvatske krajeve.

Susret je započeo okupljanjem kod crkve Gospe od Anđela u Trogiru, gdje je nazočne fratre iz provincija sv. Jeronima u Zadru i sv. Jeronima franjevac konventualaca, pozdravio domaćin-župnik don Stipan Bodrožić, svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije. Predstavio je crkvu kao lokalitet vjerojatno prvog samostana gdje su se fratri nastanili u Trogiru.

Nakon kraćeg razgledavanja svi prisutni su se uputili prema franjevačkom samostanu na Dridu, s kratkim zaustavljanjem kod nekadašnje konventualske crkve sv. Josipa (sv. Lazara) uz koju se danas nalazi starački dom.

Susret je započeo molitvom i uvodnim riječima dvojice Provincijala, prvo fra Ljudevita Maračića provincijala Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, te fra Josipa Sopte provincijala Provincije sv. Jeronima sa sjedištem u Zadru. Provincijali su predstavili promišljanja i ideje organizacije ove Proslave. Izvijestili su prisutne da su dobili zaduženje unutar Vijeća franjevačkih zajednica (VFZ) da osmisle i predlože program proslave te da ga na sjednici u siječnju predstave Vijeću. Obojica su istaknuli da su kroz preliminarne razgovore s fratrима zamislili da proslava ima dva bitna dijela, onaj znanstveni u obliku simpozija na temu franjevačkih početaka u Hrvata, vezano za vrela i prve spise u cijelosti, te njihovo vrednovanje, kao i prve crkve i samostane, za što bi se оформila zajednička grupa stručnjaka.

Drugi dio bio bi javni ili pastoralno slavljenički. On bi uključivao zajedničku proslavu, koja

bi se prema prijedlogu trebala održati u Trogiru. Ovaj dio sastojao bi se od pripreme, koju bi kao animacijski dio trebalo osmisлити, te samog slavlja.

Na sastanku je donesen zaključak da se VFZ-u predloži da termin znanstvenog simpozija bude 21. rujna 2012. Prvi dio u Splitu, te sutradan, 22. rujna 2012. u Zadru. Provincijal Sopta zadužen je da sazove susret znanstvenog odbora sredinom studenoga ove godine. Prema prijedlogu pozvat će provincijala fra Ljudevita Maračića, a za povijesni dio predloženi su: fra Petar Runje, fra Željko Tolić, fra Nikola Roščić, te za umjetnički dio gospoda Tomić i Fisković. Još su se spominjala imena Stan-ka Škunec, Slavka Kovačića, Tomislava Mrkonjića, Vicka Kapetanovića, prof. Ivaniševića, Anđelka Badurine i drugih.

Kao termin javne slavljeničke proslave predložen je 8. listopada 2012., koji je u RH neradni dan. I za ovaj dio predloženo je оформljivanje organizacijskog odbora koji treba napraviti svoje prijedloge, za što je zadužen fra Žarko Relota, te don Stipan Bodrožić. Oni su u zadatak dobili da osmisle prijedlog proslave, kao i organiziranje pododbora koji će je pripremati. Naglašena je i važnost pripreme i animacije kroz više aspekata i oblika: kroz Mak, škole, naša franjevačka glasila, kao i kroz FRAMU, FSR i franjevačke zajednice i provincije. Fra Žarko Relota, koji je zadužen da pripremi i sazove prvi sastanak, odmah je najavio prvi susret ovog organizacijskog odbora za 8. listopada 2011. u samostanu sv. Frane na obali u Splitu.

Provincijali su se obvezali da će o nakani i pripremi ovih proslava informirati HBK, te da će preko VFZ zatražiti od HBK da imenuje biskupa koji

će predslaviti euharistiju, te da će o svemu obavijestiti mjesnoga nadbiskupa.

Na ovom susretu nazočili su, uz trogirskog župnika don Stipana Bodrožića, iz Zadarske Provincije: fra Josip Sopta, provincijal, fra Stjepan Pupiće Bakrač, iz samostana u Poljudu, fra Ivo Sadrić,

župnik na Dridu. Iz Provincije franjevac konventualaca: fra Ljudevit Maračić, provincijal, fra Ivan Bradarić urednik Veritasa, fra Žarko Relota, župnik u Splitu, i fra Roko Bedalov, zapisničar. Susret je završio ručkom u samostanu na Dridu.

fra Roko Bedalov

IV. GODIŠNJI SUSRET »PRO DIALOGO« FRANJEVACA KONVENTUALACA

Asiz, 5.-9. rujna 2011.

Ovogodišnji, četvrti po redu, Međunarodni susret »Za dijalog« na razini Reda franjevac konventualaca (prvi je održan 2008. u Italiji, Asiz, drugi 2009. u Rumunjskoj, Bacau, treći 2010. u Francuskoj, Lurd) održan je u Asizu od 5. do 9. rujna 2011. Sudionici su se okupili u ponedjeljak uvečer 5. rujna u prostorijama CEFID-a (Centro Franciscano Internazionale per il dialogo) u Asizu. Uz predstavnike Međunarodnoga franjevačkog Centra za dijalog iz Asiza (CEFID), Kuće za susrete i pomirenje 'Maksimilijan Kolbe' iz Gdanska (Poljska), Franjevačkog Centra za mir i dijalog iz Coccina (Indija), Centra za ekumenska istraživanja i međureligijski dijalog »Pax et unitas« iz Romana (Rumunjska), Centra franjevački studiji za međureligijski dijalog i kulture iz Maddalonija (Italija), Katedre za dijalog među kulturama iz Raguse (Italija), predstavnike iz Turske i Japana, bila je drugi put zastupljena i naša Hrvatska provincija, koju je predstavljao fra Josip Blažević, u ime Centra 'Hrvatski areopag' za međureligijski dijalog Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca (prošlogodišnjem susretu u Lurdu nazočio je fra Tomislav Cvetko).

Prvi radni dan, utorak 6. rujna, započeo je jutarnjim slavljem sv. mise koju je predvodio fra Silvestro Bejan, generalni delegat Reda za CEFID, te je u prigodnoj homiliji na čitanja od dotičnog dana sudionicima istaknuo vjernost franjevačkoj karizmi kao polazište međureligijskog dijaloga i stvaranja ozračja mira.

U prijedpodnevnom bloku vrlo zanimljivo predavanje održao je fra Egidio Canili, vikar Svetoga

Asiškog Samostana, na temu »Proslava 25. godišnjice Svjetskog dana molitve za mir«. Predavač je predstavio inicijativu i žarku želju pape Ivana Pavla II. koja živi već 25 godina, izloživši povijesne okolnosti susreta, veliki entuzijazam, jednako kao i dvojbe, polemike, pa i otpore, s kojima se trebalo nositi u proteklom razdoblju da bi doživjeli ovaj znakoviti jubilej, koji će biti obilježen dolaskom aktualnog pape Benedikta XVI. u Asiz. Na »Angelusu« za Međunarodni dan mira, 1. siječnja 2011. papa Benedikt XVI. prvi put je najavio svoje hodočašće u Asiz riječima:

»Draga braćo i sestre, u poruci za današnji Dan mira pruža mi se prigoda istaknuti kako velike religije mogu predstavljati važan čimbenik jedinstva i mira za ljudsku obitelj te bih, u to smislu, podsjetio da ove 2011. godine pada 25. godišnjica Svjetskog dana molitve za mir, koju je časní Ivan Pavao II. sazvaó u Asizu 1986. godine.

Zbog toga, u predstojećem mjesecu listopada, poći ću kao hodočasnik u grad sv. Franje, pozivajući da se na ovom putu ujedine braća kršćani različitih konfesija, predstavnici svjetskih religijskih tradicija i, idealno, svi ljude dobre volje, sa svrhom obnavljanja spomena na ovu povijesnu gestu moga predšasnika i svečanog obnavljanja zadaće vjernika svih religija da žive vlastitu vjeru kao službu koja vodi miru. Tko je na putu prema Bogu, ne može ne pronositi mir, tko gradi mir, ne može se ne približiti Bogu. Pozivam vas da već od sada svojom molitvom pratite ovu inicijativu.«

U organizaciju Papina dolaska u Asiz angažirani su Papinsko vijeće za jedinstvo kršćana, Papin-

sko vijeće za međureligijski dijalog i Papinsko vijeće za kulturu. Vatikan je 2. travnja 2011. objavio moto ovoga »povijesnog susreta« u Asizu, koji glasi: »Hodočasnici istine, hodočasnici mira«. Iz komentara izašlih u »Osservatore Romano« mogu se jasno iščitati dvije stvari. Prvo, Papinu otvorenost dijalogu sa svima, kako vjernicima tako i nevjernicima, i drugo, oprez da se ne završi u sinkretizmu. Bile su ovo neke od zapažanja koja je istaknuo fra Egidio Canili.

U drugom dijelu prijedodnevno blok fra Josip Blažević predstavio je Centar 'Hrvatski areopag' za međureligijski dijalog Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, njegove ciljeve i djelatnosti, kao i aktualne poteškoće s kojima se susreće. Ovo je sedmi, trenutno i posljednji otvoreni centar za dijalog na razini Reda franjevaca konventualaca. U nastavku je fra Josip sudionicima susreta izložio strujanja duhovnog nomadizma kao socioekleziološkog fenomena koji je zahvatio mnoge zemlje, što su, u daljnjoj diskusiji, potvrdili i ostali sudionici skupa na temelju vlastitog iskustva u svojim zemljama.

U popodnevnom djelu programa sudionicima je, uz stručno vodstvo fra Marcella Dage, priređeno organizirano razgledavanje Bazilike sv. Franje Asiškoga pod motom »Dijalog i umjetnost«. Ostatak popodneva prepušten je svakome za sabranost i osobnu molitvu na grobu sv. Franje.

U srijedu, 7. rujna izazovno predavanje na temu »Duh Asiza: teološke perspektive« održao je prof. Francesco Testaferri, docent teologije na Teološkom institutu u Asizu. Predavač je svoje predavanje koncentrirao oko tri pojma: mira, religije, dijaloga, uokvirujući predavanje u povratak na izvore, koji bi bio besmislen ako se istovremeno ne bi pratio prijedni put i cilj kojemu se želi stići. Retoričko pitanje predavača bilo je: »Čega se prosječan građanin sjeća od Duha Asiza 1986.?« Sjeća se onoga što se pri susretu željelo najviše izbjeći, sinkretizma, a mediji su uporno pronosili baš takvu sliku. Osobito intrigantno bilo je pitanje suzdržanog stava o skupu u Asizu ondašnjeg prefekta Kongregacije za nauk vjere kard. Ratzingera, kojega se nije vidjelo na susretu, a kolale su spekulacije o razilaženju u motrištima između njega i pape Ivana Pavla II. Bilo je to i vrijeme buđenja religijskog pluralizma u Americi, koji još nije bio

stigao u Italiju, a Ratzinger ga je unaprijed predosjećao. Predavač je, u nastavku istaknuo povijesni kontekst Međureligijskog susreta 1986. (vrijeme hladnog rata, Berlinskog zida i prijetnje nuklearne katastrofe). Svijet je vapijao za mirom. Papina je poruka bila da mir nije samo ljudsko djelo, kao što je to, na primjer, ekonomija, nego je mir Božji dar.

Znakovit je bio i organizator susreta: Papinska komisija »Iustitia et pax« umjesto očekivanoga Papinskog Vijeća za međureligijski dijalog. Da se izbjegne sinkretističko shvaćanje događaja, odabrana je krilatica »Biti zajedno za molitvu« ali ne i moliti zajedno. Nije cilj susreta bio da se bilo tko odrekne nečega od svoje religije ili vlastitog identiteta. Crkva nije samo horizontalna institucija, nalik drugim društvima, nego je baš vertikalna dimenzija izdiže nad sva druga društva i institucije. Crkva može posjedovati agencije za putovanja, bolnice, socijalne i karitativne ustanove, ali Crkva je prije svega, i iznad svega, sakrament susreta sa živim Bogom. Mir je Božji dar oko kojega se religije (kao oko nečega transcendentalnoga) okupljaju u molitvi i dijalogu. Duh Asiza je poput kotrljajućeg kamenja koje je pokrenulo religije u njihovoj transcendentalnoj dimenziji stvaranja mira.

U drugom dijelu prijedodnevno blok pažnju je privuklo predavanje fra Silvestra Bejana, generalnog delegata za ekumenizam i međureligijski dijalog Reda franjevaca konventualaca, koji je govorio na temu pod naslovom »Ekumenski put i međureligijski dijalog kod franjevaca konventualaca u posljednjih 25 godina«. Istaknuo je da mi ne obilježavamo 25 godina duha Asiza, jer da duh Asiza traje od vremena sv. Franje (a bogatom arhivskom građom potvrdio je da su se i prije saziva pape Ivana Pavla II. na molitvu za mir predstavnici različitih religija rado i samoinicijativno navraćali u Asiz na grob sv. Franje), nego da mi obilježavamo 25 godina od prvoga Svjetskog dana molitve za mir (jer su ukupno održana tri takva susreta, drugi 1993. povodom raspada Jugoslavije, a treći 2002. prilikom napada WTC-a i Pentagona u Americi).

Održana su tri generalna kapitula franjevaca konventualaca u proteklih 25 godina. Na Kapitolu 1998. ustanovljen je CEFID. Na Kapitolu 2002. bilo je riječi o Novoj evangelizaciji, a Kapitul 2007. obvezao se formirati osoblje i providjeti sredstva za rad CEFID-a, dajući prioritet dijalogu s musli-

manima. Na razini Reda otvoreno je sedam centara za međureligijski dijalog, međutim – još uvijek smo u začecima – zaključio je fra Silvestro Bejan, generalni delegat CEFID-a, i apelirao na buduću suradnju nazočnih koja je, prema njegovom sudu, nezadovoljavajuća.

U popodnevnom bloku, na vrlo živahan i impresivan način, svjedočio je svoje iskustvo prvoga Svjetskog dana molitve za mir u Asizu 1986. godine fra Vincenzo Coli, ondašnji kustos Svetog Samostana i među vodećima u vrhu organizacije.

Dan je zaključen svjedočanstvom fra Giuseppea Tonda o njegovoj organizaciji međukulturnih i međureligijskih susreta u okviru Centra Franjevačkih studija za međureligijski dijalog i kulture u Maddaloni (Italija).

Četvrtak 8. kolovoza, većim djelom protekao je u ozračju govora o dijalogu s muslimanima. Fra Martin Kmetec, član provincijske kustodije Istoka i Svete Zemlje, predstavio je projekt sljedećeg susreta »Pro dialogo« 2012. godine, predviđenog da se realizira u Turskoj od 9. do 14. siječnja 2012. na temu: »Poslanje među muslimanima po božanskom nadahnuću«. Na susret su pozvana sva zainteresirana braća, osobito koja su uključena u međureligijski dijalog ili imaju ikakvog kontakta ili afiniteta za dijalog s muslimanima.

U nastavku je fra Damian Patrascu, u ime Centra za ekumenska istraživanja i međureligijski dijalog »Pax et unitas« u Rumunjskoj, predstavio ekumenske aktivnosti u svojoj zemlji, vezane uz pravoslavne, s kojima postoji izvrsna suradnja, i

kojima imaju zahvaliti i za mnoga djela katoličkih teologa koja su izašla u njihovom izdanju.

U popodnevnom bloku fra Martin je predstavio Tursku i široko polje svoga rada u toj zemlji. U nastavku je fra Petar Sonoda predstavio situaciju i perspektive franjevačke misije u Japanu, izvijestio sudionike kako se razvija djelo koje je započeo Maksimilijan Kolbe, osobito o radu franjevac konventualaca u prosvjeti, te upoznao nazočne s kompleksnom religijom šintoizma koja je u Japanu prevladavajuća. Ostatak popodneva posvećen je zajedničkom kreiranju moguće bolje suradnje između Reda i pojedinih provincija te obilježavanju 25. godišnjice Svjetskog dana molitve za mir.

Na kraju je fra Silvestro Bejan sudionicima predstavio i podijelio pet vrsta radnih materijala (»sussidia«) kao pripomoći u formaciji za ekumenski i međureligijski dijalog te liturgijskih tekstova za molitvu za mir na 27. listopada. Dan je zaključen večerom koju je priredio domaćin.

U petak 9. rujna svoje su aktivnosti na području međureligijskog dijaloga predstavili fra Danijel Palattykoonathan iz Indije u ime Franjevačkog centra za mir i dijalog iz Cocchina, i fra Roberto Peretti iz Kazakhstana. Popodne je provedeno u susretu s delegatima GPSC (za pravdu mir i očuvanja svega stvorenoga) i CIMP (Konferencija provincijala Srednje Europe).

Susret je završio Večernjom i franjevačkom molitvom u donjoj Bazilici, blagoslovom i podjeljivanjem »uljanice mira«.

fra Josip Blažević

OŽIVLJEN INTERES ZA PULITIJU I LUKAČIĆA

Glazbena sezona koja je završila (posebno ljeto 2011.) obilježena je kod nas i u susjedstvu priličnim interesom za izvođenja djela naših glazbenika Ivana Lukačića i Gabrijela Pulitija. Izdvajamo samo neke podatke koji to potvrđuju:

»Dvigrad festival« u Kanfanaru i Zagrebu, koji već godinama njeguje renesansnu i ranobaroknu glazbu, ove je sezone svoj program velikim dijelom posvetio Gabriellu Pulitiju, pa je tijekom proteklog ljeta na programu imao izvedbe:

- 2. srpnja: »Integra omnium solemnitatum Vespertina psalomodia« fra Gabriella Pulitija;
- 6. srpnja: »Ghirlanda odorifera« fra Gabriella Pulitija;
- 9. srpnja: »Sacrae modulationes« fra Gabriella Pulitija.

»Vrhbosna festival« u Kraljevoj Sutjesci 5. lipnja priredio je koncert Lukačićevih moteta »Sacrae Cationes«, dok je isti program repriziran u sklopu međunarodnog festivala »Musica cortese« 1. rujna u talijanskoj Gorici (Castello di Gorizia).

NA PUTU OBNOVE

građa za pripremu i izradu novih Konstitucija Reda

Izd. Hrvatska provincija sv. Jeronima franjeva-
ca konventualaca, Zagreb, rujan 2011.

164 stranice, za internu uporabu braće Provin-
cije

Pripremni rad na obnovi i izradi novih Usta-
nova/Konstitucija Reda franjeva-
ca konventualaca već je u uznapredovaloj fazi. Naši nas poglavari
iz Rima stalno potiču na praćenju ove pripreme i
upoznavanju radova koji bi trebali dovesti do sret-
nog završetka u doglednoj budućnosti. Stručnja-
ci Reda neumorno pripremaju svoje prijedloge, u
čemu pomažu i studije, koje stalno objavljuje Vr-
hovna uprava, u želji da s time budu upoznata sva
braća.

Odabrali smo pet studija eminentnih stručnja-
ka našeg Reda, dali ih prevesti i u hrvatskoj verziji
predstavljamo ovdje braći naše Provincije, u uvje-
renju da će se braća znati i htjeti obogatiti ovom
građom, i tako potaknuta nastojati i dalje pratiti
ove pripremne radove te bi i sama sudjelovala u
stvaranju prijedloga i donošenju primjedbi, na što
nas neprekidno potiču naši poglavari. Ne treba
isticati da zbog različitih autora i višeslojnog pri-
stupa obradi ima određenog ponavljanja unutar
pojedine studije, da ima i dosta neujednačenog
teksta, da ima i očekivanih manjkavosti. Studije su
rađene kao poticaj na razmišljanje i daljnju akciju.
U tom smislu nudimo ih i braći naše Provincije na
čitanje, prouku i poticaj.

U trenutku predstavljanja ovih studija, želja
nam je još jednom podsjetiti na ono što je u po-
vodu objavljivanja postojećih Konstitucija (pred
skoro trideset godina!) istaknuo tadašnji generalni
ministar našeg Reda, fra Lanfranco Serrini, a vrije-
di jednako i u ovoj pripremnoj fazi obnove i izrade
Konstitucija Reda:

Predraga braćo! Ustanove su zakonik življenja
u tom smislu što trebaju srasti s našim životom i
s njime ostvariti jedinstvenu cjelinu. To moramo
ostvariti i kao pojedinci i kao zajednica. One, na-
ime, zajedno s Pravilom, oblikuju i tvore okvir u
kojemu naša dragovoljna odluka »nasljedovati
Krista« treba dozrijevati u duhu Sv. Franje Asiškog.

Odatle naša dužnost i zadaća: upoznati, rasu-
đivati, prihvatiti sve ono što će nas sve više i više
učiniti vjernim nasljedovateljima Serafskog oca i
dosljedno tome stvarnijim prenositeljima poruke
njegova života u suvremenom svijetu.

Treba velikodušno nastojati, i to na svim razi-
nama, da Ustanove prožmu duh svakoga pojedin-
ca. Briga i ljubav u sljedećim godinama mogle bi se
usredotočiti i okupiti oko ove »teme«, sve dok duh
i praksa ne budu usvojeni, ponuđeni svim redov-
nicima naše obitelji. Svaki pothvat i nakana (kao
duhovne obnove, pokrajinski sastanci, kapituli na
razini provincije ili mjesta, duhovne vježbe, tečaje-
vi stalne izobrazbe...) mogli bi poslužiti da okupe i
privuku ne samo mlade koji se još nalaze u odgoj-
nom razdoblju, nego i sve redovnike da se dadnu
na proučavanje onih uredbi življenja koje nam se
sada trajno nude na našem duhovnom putu.

Pri tome je nezamjenjiv doprinos i prilog po-
jedinog redovnika, njegovo osobno nastojanje i
spremnost da tekst proučava, te odmah uvidi da
se njegovo franjevačko svjedočenje ne temelji na
krivom shvaćanju ili proizvoljnosti. A ovo će svje-
dočanstvo uroditi životom ako on po vjeri i ljubavi
bude odražavao i u sebi obnovio osobne crte sv.
Franje Asiškog, kako nam se predložuju u odredba-
ma življenja koje je odobrila crkvena vlast.

To ćemo činiti s onim raspoloženjem duše koje
je prirođeno našoj redovničkoj obitelji, imajući
na pameti riječi Sv. Franje »da uvijek podložni i

pokorni istoj svetoj Crkvi, postojani u katoličkoj vjeri, obdržavamo siromaštvo, poniznost i sveto Evanđelje Gospodina našega Isusa Krista, što smo čvrsto obećali» (Potvrđeno pravilo, 12).

U ovom velikodušnom proučavanju neka nam bude u pomoći Bezgrešna Djevica Bogorodica, Kraljica našega srafskog Reda, te Sv. Josip, zaručnik iste Djevice i zaštitnik Reda; neka nam pomognu i svi sveci, napose naš utemeljitelj, Sv. Franjo Asiški, i Sv. Maksimilijan Marija Kolbe, toliko bli-

zak našim današnjim problemima kao i zahtjevima našega života i apostolskog djelovanja; neka nam konačno bude u pomoći primjer radinog bratstva, u kojemu neka se svatko osjeća živim i djelotvornim članom, u radosnom i stalnom natjecanju oko svetosti.

Ugodno čitanje i duhovno obogaćenje iskreno svima želi –

*fra Ljudevit Maračić,
provincijalni ministar*

OBJAVLJENO

JOSIP BLAŽEVIĆ, Antropološka osnova nekih alternativnih iscjeliteljskih tehnika u interkulturalnom kontekstu, u: »Bogoslovska smotra«, 2 (2011.) god. 81, str. 351-375;

LOVORKA ČORALIĆ, Veličina malenih, povijest i kulturna baština Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca (recenzija) u: »Croatia Christiana Periodica«, 67, XXXV (2011.), str. 196-198.

IVAN ŠARČEVIĆ, Špiro Marasović, Kršćanska društvena svijest. Prilozi iz društvenog nauka Crkve, (recenzija) u: »Bosna Franciscana«, 34, XIX (2011), 303-307.

NATPISI U NAŠOJ KNJIŽNICI

Radovi u našoj zagrebačkoj knjižnici sporo, ali dobro napreduju. Uz pristanak Definitorija ova velika biblioteka nazvana je po našem zaslužnom fratri fra Jozi Miloševiću, te će na ulazu nositi natpis PROVINCijsKA KNJIŽNICA FRA JOZE MILOŠEVIĆA. Posebna prostorija u produžetku knjižnice, u kojoj su pohranjeni vrijedni eksponati iz područja numizmatike, monetarstva i filatelije, uskoro će biti uređena i po najzaslužnijem njezinu sakupljaču zvati se NUMIZMATIČKA I FILATELISTIČKA ZBIRKA FRA ZVONIMIRA ZLODIJA.

U radnoj sobi knjižnice bit će uskoro postavljeni neki natpisi koji podsjećaju na važnost i ulogu biblioteka. Zasad su predviđena tri natpisa:

IN BIBLIOTHECIS LOQUUNTUR DEFUNCTORUM IMMORTALES ANIMAE.

(U knjižnicama progovaraju besmrtni duše pokojnika.) – Plinije Mlađi

I GDO KNIGE POČTUE – TA E KNIGAMI POČTOVAN

(glagolicom i transkribirano) – Kolunićev zbornik iz 1486.

NUNC ADEAMUS BIBLIOTHECAM NON ILLAM QUIDEM MULTIS INSTRUCTAM LIBRIS, SED EXQUISITIS. (Ulazimo sada u knjižnicu, ne toliko bogatu knjigama koliko biranim štivom.) – Erazmo Rotterdamski

zajedno

Glasilo Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini

Godina 35.

Ljeto - 2011.

Broj: 34

**Papa u Hrvatskoj 4./5.lipnja 2011.
pod geslom *Zajedno u Kristu***

PETAR I NJEGOVA SLUŽBA U CRKVI

Početak lipnja ove godine Hrvatsku je posjetio Petar naših dana – papa Benedikt XVI. Donio nam je radost, bogatstvo riječi, puninu zajedništva. Cijela je Crkva, simbolizirana i koncentrirana u Petrovom nasljedniku, nakratko bila u Zagrebu. Sve su važnije tiskovine te radijske i televizijske postaje prenijele općinstvu do pojedinosti Papine nastupe, susrete i govore. Često su i prokomentirale odjeke njegova posjeta u nas i u svijetu. Nemoгуće je u skućenom prostoru ovog glasila ponavno iznositi sve te stvari, kojih je mnogo, a neprimjereno je prijeći preko tako važnog događaja bez ikakvog osvrt. Stoga se čini da je napikladnije obilježiti taj događaj ustupanjem ovog kutka kratkom općenitom razmišljanju o Petru/Papi i njegovoj službi u Crkvi.

U poklad naše vjere spada i to da vjerujemo da Krist svoju Crkvu vodi preko Petra i njegovih nasljednika nepogrešivo njezinom cilju. Bog piše i po krivim linijama pravo, i po grešnim ljudima vodi nepogrešivo. Papin posjet može nam biti povod da se upitamo, jesmo li svjesni tog dara u svojoj Crkvi i da li ga dovoljno cijenimo.

Ako pogledamo prvog čovjeka postavljenog za papu, Petra, ne zapažamo na njemu ništa osobito. Nije najbolji u krugu Apostola. Nije ni najobrazovaniji. Danas bi se jedva mogao upisati u neku gimnaziju. Brži je šakom i mačem nego blagom riječju. Ne krasi ga nježnost, više je za grube poslove. Na tržištu rada zapalo ga je da bude ribar. Premda tjelesno nije slabašan, strašljiv je kad se radi o vlastitoj koži : čak pred slabijim spolom niječe da je ikada poznao Nazarećanina. Boji se patnje : na Gospodinov nagovještaj muke reagira s „Bože sačuvaj! Tebi se takvo što ne smije dogoditi!“ (Mt 16,22b). Tko da na prvi mah ne pomisli: što bijaše Gospodinu da baš njega postavi za stijenu svoje Crkve?

Ali poznamo Petra i u drugome izdanju. Takvog je Petra imao Krist u vidu, kad ga je postavljao za vidljivu glavu svoje Crkve i kad mu je govorio: „...kad se jednom vratiš k meni, učvrsti svoju braću!“ (Lk 22,32). Prvi dio ove rečenice razni prevoditelji, doduše, prevode različito (jedni „kad se jednom vratiš k meni“, drugi „kad dođeš k sebi“, treći „kad se (ponovno) obratiš“ ...), a prijevod druge rečenice kod svih je jednak: „učvrsti svoju braću!“. No, iz cjeline teksta posve je jasno ovo: na Petru se najprije mora dogoditi bitna promjena, da bi on mogao učvršćivati svoju braću u vjeri. Za tu je promjenu trebalo vremena. Petar je morao proći intenzivnu školu. Nije slučaj da je prvenstvo u Crkvi, obećano u Cezareji Filipovoj (usp. Mt 16,18-19), dobio tek od proslavljenog, a ne od preduskrasnog Gospodina. Morao je imati iskustvo cjelovitog Krista, patnika i proslavljenog, da bi ga cjelovito mogao naviještati svojoj braći. Tek za takvog će Petra u svim razmiricama u Crkvi moći vrijediti: „Roma locuta, causa finita – Kad je Rim (Papa) rekao svoje, slučaj je okončan.“

U biblijskim tekstovima o Petru otkrivamo u čemu se sastojala ta promjena koja se na njemu morala dogoditi. Prvo, morao je naučiti ljubiti „više nego ovi“ (Iv 21,15). Morao je znati ljubiti kako ga je Gospodin učio ljubiti: bezuvjetno, svakoga i uvijek! Drugo, morao je bitno promijeniti svoj prijašnji („sotonski“) stav prema križu i patnji. Gospodin je išao bez protivljenja na križ, kao janje na zaklanje, i on je morao u patnju ići spremno, morao je raširiti ruke i pustiti da ga drugi vode kamo oni hoće (usp. Iv 21,18b). Da se takva preobrazba - veća od preobrazbe gusjenice u letpira! – stvarno i dogodila, imamo potvrdu i kod samog Petra i od Gospodina. Dok se „prvotni“ Petar zgraža već nad Gospodinovom najavom patnje, preobraženi Petar poziva na dragovoljnu patnju: „... radujte se što ste dionici u Kristovim patnjama... Blago vama, ako vas pogrđuju zbog Kristova imena ..Nitko od vas neka ne trpi kao ubojica ili kao lopov, kao zločinac ili kao onaj koji se miješa u tuđe poslove! Ali ako trpi kao kršćanin, neka se ne stidi, nego neka hvali Boga tim imenom ..“ (1 Petr 4,13-16). A Gospodin je promjenu potvrdio time što je apostolskom prvaku dao novo ime. Od svih učenika samo je njemu dao novo ime. I ne baš slučajno ime Stijene. Promijeniti nekome ime u Bibliji znači promijeniti njegovu bit, dati mu sasvim novo poslanje.

Svaki se papa prije svoga izbora, vjerujem, našao s Gospodinom u nekoj Cezareji Filipovoj da položi jedan dio ispita za papu, čuje obećanje buduće službe i dobije pitanje za glavni dio ispita – onoga o patnji. Svaki je nakon nekog doručka s proslavljenim Gospodinom čuo njegove riječi „Pasi jaganje moje .. Pasi ovce moje!“ (Iv 21.15.17). Svaki je morao doživjeti i petrovsku preobrazbu. Jer, Gospodin nema drugih ljudi osim grešnih. Iz njihovih redova mora uzimati pojedince i od njih tesati kamenje za svoju Crkvu.

Papu se s pravom naziva najvećim moralnim autoritetom na svijetu. Njegova riječ dopire danas do milijunskog slušateljstva. Živimo u vremenu velikih papa. Gospodin ih je prekalio u raznim sustavima, odgojio u svojoj školi ljubavi i patnje te obogatio snažnom riječju. Zato Papinu riječ valja ne samo čuti nego i - poslušati.

Iz Tajništva:

Nova vrhovna uprava Školskih sestara franjevkí Krista Kralja

Na Redovitom vrhovnom kapitulu Školskih sestara franjevkí Krista Kralja u Grottaferrati u Rimu izabrana je 10. lipnja 2011. nova vrhovna uprava te družbe.

Za vrhovnu predstojnicu izabrana **s.M.Klara Šimunović**.

Za vrhovnu zamjenicu izabrana je s.M.Maryann Dosen, a za vrhovne savjetnice izabrane su s.M.Angela Zanjковиč, s.M.Eva Arevalos Coronel i s.M.Ana Antolović.

S.Klara je u svojoj matičnoj provinciji (Splitskoj provinciji Presv. Srca Isusova) obnašala službu provincijske predstojnice od 2004. do 2010. godine.

Nova uprava Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda

Trećeg dana zasjedanja 38.provincijskog kapitula Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i metoda pod predsjedanjem generalnog vizitatora fra Marka Mrše, 27.travnja 2011, izabrana je nova uprava Provincije. Za provincijskog ministra izabran je (ponovno) fra Željko Železnjak, za vikara Provincije fra Dragutin Bedeničić, a za defintore izabrani su fra Milan Krišto, fra Zvonimir Bibić, fra Venancije Mihaljević, fra Miroslav Tandarić, fra Josip Koren i fra Antun Jasenović.

Nova uprava Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića

Na XV. provincijskom kapitolu Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića izabrana je 16. lipnja 2011. nova uprava Provincije.

Za provincijala je izabran fra Ante Logara.

Za definitore su izabrani: fra Anto Barišić (ujedno i provincijski vikar), fra Mirko Kemiveš, fra Mirko Varga-Ljubić i fra Juro Šimunović

Novo Nacionalno vijeće Franjevačkog svjetovnog reda u Bosni i Hercegovini

Na redovitoj izornoj nacionalnoj skupštini Franjevačkog svjetovnog reda u Bosni i Hercegovini, održanoj u *Kući mira* na Šćitu u Rami, kojoj su predsjedali br. Benedetto Lino, delegat generalne ministre Encarnacion del Pozo, i fra Ivan Matić OFM, generalni duhovni asistent FSR-a i FRAME, izabrano je 14. svibnja 2011. novo Nacionalno vijeće FSR-a u BiH.

Za nacionalnu ministru izabrana je (ponovno) s.Nives Kanevčev (Sarajevo-Bistrik).

Doministra je s.Ankica Zelenika (Mostar), nacionalna tajnica je s.Aleksandra Slokar (Sarajevo-Bistrik), nacionalni rizničar je br.Ivan Šekelja (Rama-Šćit), s.Milenka Knezović (Humac-Ljubuški) voditeljica je formacije, s.Marija Kolobarić (Široki Brijeg) je prva nacionalna povjerenica za FRAMU, s.Marijana Bošnjak (Široki Brijeg) je međunarodna vijećnica, a br.Željko Majdandžić (Busovača) zamjenik je međunarodne vijećnice.

**SVIM ČLANOVIMA NOVIH UPRAVA OD SRCA ČESTITAMO I ŽELIMO
DA POPUT FRANJE I KLARE BUDU BLAGOSLOV ZA SVOJE ZAJEDNICE !**

Sa sjednice Vijeća franjevačkih zajednica u HR i BiH, Zagreb 20. lipnja 2011.

ZAPISNIK

**Sjednice Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini,
održane u Zagrebu, Ulica sv. Leopolda B. Mandića 41,
20. lipnja 2011. s početkom u 9 sati**

Na sjednici su sudjelovali sljedeći poglavari i poglavarice franjevačkih zajednica:

fra Ivan Sesar OFM (provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM, Mostar), predsjednik Vijeća, **s. M. Ivanka Mihaljević** (provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Bosansko-hrvatska provincija Prečistog Srca Marijina, Sarajevo), potpredsjednica Vijeća, **fra Ljudevit Maračić OFMConv** (provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, Zagreb), član Predsjedništva Vijeća, **fra Lovro Gavran OFM** (provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene, Sarajevo), **fra Željko Železnjak OFM** (provincijal Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda, Zagreb), **fra Josip Sopta OFM** (provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, Zadar), **fra Ante Logara OFMCap** (provincijal Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića, Zagreb), **fra Ivan Paponja TOR** (provincijal Hrvatske provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša sv. Jeronima, Zagreb), **s. M. Nevenka Grgat** (vrhovna poglavarica Družbe sestara franjevki od Bezgrješne, Šibenik), **s. Franciska Molnar** (provincijska predstojnica Milosrdnih sestara sv. Križa, Đakovo), **s. M. Leonka Bošnjak Čovo** (provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Provincija Presvetog Srca Isusova, Split), **s. M. Franka Bagarić** (provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Provincija Svete Obitelji, Mostar), **s. M. Anica Jureta** (provincijska predstojnica Sestara franjevki misionarki iz Asiza, Hrvatska provincija sv. Maksimilijana Kolbea, Zagreb), **s. M. Slavica Vicić** (zamjenica s. M. Neliye Pavlović, provincijske predstojnice Družbe kćeri milosrđa TSR sv. Franje, Hrvatska provincija Krista Kralja, Zagreb), **br. Stjepan Kelčić** (nacionalni ministar Franjevačkoga svjetovnog reda u Hrvatskoj, Zagreb), i **s. Albina Zec** (regionalna predsjednica Male franjevačke obitelji, Regija Hrvatska-Slovenija, Rijeka).

Odsutni su bili sljedeći članovi Vijeća:

fra Željko Tolić OFM (provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, Split), **s. M. Marijana Merdita** (provincijska predstojnica Crnogorske provincije franjevkki Bezgrešnog Začeca, Cetinje), **s. Ružica Barić** (vrhovna poglavarica Sestara franjevkki Bezgrešnog Začeca iz Dubrovnika, Dubrovnik), **s. Nives Kanevčev** (nacionalna ministra Franjevačkoga svjetovnog reda u BiH) i **s. Dragica Petrović** (odgovorna grupe Svjetovnog instituta Misionarki Kristova kraljevstva, Zagreb).

Sjednica je imala sljedeći sazivni

Dnevni red:

1. Molitva
2. Pozdravna riječ predsjednika VFZ-a
3. Zapisnik Plenarne sjednice VFZ-a od 28. siječnja 2011.
4. Projekt "Franjevački izvori" (izvješće fra Pere Vrepca, koordinatora)
5. Molba fra Mije Džolana, ravnatelja FIKM-a
6. Rasprava o održavanju Studijskih dana o Spisima sv. Klare
7. Usvajanje programa Povjerenstva za "Zlatnu harfu" za narednu godinu
8. Rasprava i donošenje zaključka o prijedlogu provincijala Bosne Srebrene fra Lovre Gavrana s prošle sjednice VFZ-a da se na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu uvede Franjevački studij
9. Molba sestara klarisa iz Požege (za pomoć u gradnji samostana)
10. Liturgijski kalendar za 2012.
11. Naša izdavačka djelatnost
12. Nekoliko tajnikovih obavijesti i zamolbi
13. Razno

Nakon molitve Srednjeg časa sjednicu je otvorio dr. fra Ivan Sesar, predsjednik Vijeća. Riječima dobrodošlice pozdravio je sve nazočne, dok je na poseban način uputio pozdrav novoizabranom provincijalu braće kapucina fra Anti Logari te fra Željku Železnjaku, ponovno izabranom provincijalu Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda.

Usljedilo je usvajanje Dnevnog reda, koji je jednoglasno usvojen s tim da je u točku *Razno* dodan prijedlog *Hrvatskog areopaga* u svezi s obilježavanjem 25. godišnjice jubileja "Duha Asiza".

3. Zapisnik Plenarne sjednice VFZ-a od 28. siječnja 2011.

Na Zapisnik nije bilo primjedbi te je on jednoglasno usvojen.

4. Projekt "Franjevački izvori" (izvješće fra Pere Vrepca)

U *Polugodišnjem izvješću o Franjevačkim izvorima* fra Pere Vrepca, kao koordinatora za izdavanje "Franjevačkih izvora" istaknuto je sljedeće: sva su djela prevedena, dovršena je biblijska, franjevačka i jezična lektura, obavljeno je ujednačavanje tekstova, u tijeku je korektura, a onda slijedi unošenje ispravaka. Krajem srpnja mogao bi početi prijelom teksta,

za što će trebati oko dva mjeseca. U tijeku je izrada kazalâ: biblijskog, imenskog, mjesnog i pojmovnog. Djelo će biti izdano u jednom svesku s oko 2000 stranica, oblika sličnog talijanskom izdanju, na finom biblijskom papiru, sa zaštitnom kutijom tvrdog uveza, s dvjema smeđim vrpcama, s dvjema karticama (na jednoj hrvatske i latinske kratice djelâ, na drugoj sadržaj knjige), a uz knjigu bit će izdana i elektronička verzija na CD-u. Tiskanje je povjereno Tiskari ZRINSKI. Djelo će se tiskati u 4.000 primjeraka. Sveukupni troškovi ovoga velikog i važnog projekta iznositi će oko 100.000,00 €. Ako sve bude išlo po predviđenom planu, tiskanje će biti obavljeno do kraja 2011. Budući da je premašena novčana svota koju je VFZ dobio od Hrvatske vlade za ovaj projekt, jednoglasno je odlučeno da otkupna cijena već naručenih primjeraka bude 5,00 €, kako bi se mogla nadoknaditi spomenuta novčana razlika između dobivene donacije i realnih troškova. Također je predloženo da sve zajednice revidiraju (povećaju) svoje narudžbe od prošle sjednice. Predsjednik je pozvao sve zajednice da otkupni iznos za svoje primjerke čim prije doznače na račun VFZ-a, a tajnik da obavijesti odsutne članove da revidiraju svoju narudžbu (ako žele) i da za naručene primjerke čim prije doznače novac.

5. Molba fra Mije Džolana, ravnatelja FIKM-a

Fra Mijo je na Vijeće uputio molbu u kojoj traži da se gospođi Mirjani Maras Žuro, koja od svibnja 2010. privremeno zamjenjuje tajnicu FIKM-a, gospođu Ljubicu Ćurković (koja ostaje na porodičnom dopustu do 2013.), produlji radni odnos za godinu dana ili na neodređeno vrijeme. Jednoglasno je odlučeno produljenje radnog odnosa gospođi Mirjani Maras Žuro na određeno vrijeme.

6. Rasprava o održavanju Studijskih dana o Spisima sv. Klare

Pročelnik Povjerenstva za duhovnost fra Mirko Kemiveš bio je zadužen da dogovori sa sestrama klarisama detaljniji program glede održavanja Studijskih dana o Spisima sv. Klare. S obzirom na to dostavio je Vijeću pismeni odgovor sestara klarisa iz Zagreba, potpisan od s. Tarzicije Čičmak, u kojem između ostalog stoji da sestre klarise odustaju od održavanja Studijskih dana o Spisima sv. Klare.

S ovom temom spaja se i uzima na razmatranje još jedna druga tema pristigla u zamolbi sestara klarisa iz Zagreba, potpisana od s. Alojzije Bevanda, opatice, a to je da Vijeće izda CD-mjuzikl *Chiara di Dio* (autor Carlo Tedeschi). Dogovoreno je da sestre klarise do siječnja 2012. dostave potrebne pojedinosti o mjuziklu.

Nakon duže rasprave odlučeno je da fra Pero Vrebac napravi, do sljedeće sjednice u siječnju 2012, prijedlog predstavljanja nekih djela iz *Franjevačkih izvora* s naglaskom na proslavi jubilarne godine sv. Klare.

7. Usvajanje programa Povjerenstva za "Zlatnu harfu" za narednu godinu

Pročitan je dopis fra Petra Kinderića, pročelnika Povjerenstva za "Zlatnu harfu". Predloženi program jednoglasno je prihvaćen.

8. Rasprava i donošenje zaključka o prijedlogu provincijala Bosne Srebrene fra Lovre Gavrana s prošle sjednice Vijeća da se na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu uvede Franjevački studij

Nakon duže rasprave zaključeno je da u ovom trenutku nisu ispunjeni uvjeti za organizaciju i pokretanje ovoga projekta.

9. Molba sestara klarisa iz Požege

Pročitao je dopis sestara klarisa, u kojem mole za pomoć pri obnovi samostana. Nakon kraće diskusije jednoglasno je odlučeno da se ova tema razmotri na siječanskoj sjednici, kada se raspoređuju novčana sredstva.

10. Liturgijski kalendar za 2012.

Predsjednik je pozvao članove Vijeća da pažljivo pregledaju ovogodišnji Kalendar te uočene moguće propuste ili pogreške jave u Tajništvo najkasnije do kraja kolovoza. Pozvao je i da svaka zajednica na vrijeme (do kraja kolovoza) naruči u Tajništvu VFZ-a potrebni broj Kalendara za iduću godinu.

11. Naša izdavačka djelatnost

U zalihama imamo tri knjige, koje nam zauzimaju raspoloživi skladišni prostor:

- a) "Iuridica franciscana": ima ih još 322.
- b) "Hrvatski franjevački biografski leksikon": ima još oko 140 komada. Za arhiv treba ostaviti 30-40 komada, ostalo neka preuzmu zajednice.
- c) "27 godina Zlatne harfe": ima još više od 620 komada.

Predsjednik je pozvao članove Vijeća da svatko preuzme nešto od toga.

12. Nekoliko tajnikovih obavijesti i zamolbi

Tajnik VFZ-a, g. Anto Matković, priopćio je da je Tajništvo nakon isteka ugovora o telefonskim i internetskim uslugama s Hrvatskim Telekomom u travnju 2011. prešlo na ugovor s Iskon Internet d.d.

Također je zamolio sve članove Vijeća da mu šalju izvješća o izborima i promjenama u svojim zajednicama (glasila, tabule), što uvelike olakšava poslovanje Tajništva.

13. Razno

- a) **Prijedlog *Hrvatskog areopaga*, Centra za međureligijski dijalog, Zagreb, Sveti Duh 31, da se svečanije obilježi 25. godišnjica "Duha Asiza"**

Fra Ljudevit Maračić je pročitao tekst što ga je u ime *Hrvatskog areopaga* poslao Vijeću fra Josip Blažević OFMConv. Fra Josip predlaže da se, osim uobičajenog godišnjeg obilježavanja "Duha Asiza" jednodnevnim molitvenim programom 27. listopada, ovogodišnji jubilej proslavi jednotjednim programom u zajedničkom aranžmanu. *Hrvatski areopag* ima razrađen nacrt programa proslave kao i predavače pa predlaže da se 28. lipnja 2011. sastanu svi zainteresirani i dogovore detalje. Mogu se uključiti i drugi predavači.

Nakon rasprave jednoglasno je prihvaćeno da Vijeće bude suorganizator u tome. Odlučeno je da na dogovoreni sastanak (28. lipnja) s *Hrvatskim areopagom* bude pozvano Povjerenstvo za duhovnost.

- b) **Ponuda "Kršćanske sadašnjosti" za tiskanje Časoslova**

Nakon što je razmotrena ponuda "Kršćanske sadašnjosti" za tiskanje Časoslova rimskog obreda, članovi Vijeća su se izjasnili da žele od KS naručiti Časoslov rimskog obreda + Franjevački časoslov. Budući da je KS zatražio broj željenih primjeraka Časoslova, odlučeno je

da svaka zajednica dostavi u Tajništvo VFZ-a podatke o broju potrebnih primjeraka Časoslova, nakon čega će KS odlučiti o eventualnom tiskanju istih.

c) Sljedeća sjednica Vijeća

Dogovoreno je da se sljedeća Plenarna sjednica VFZ-a održi 27. - 28. siječnja 2012. u Zagrebu, u samostanu braće kapucina (Ul. Sv. Leopolda B. Mandića 41).

d) Obilježavanje dolaska sv. Franje u naše krajeve

Uz suradnju fra Josipa Sopte i fra Ljudevita Maračića dogovoreno je da se do siječnja 2012. oformi odbor, koji bi pripremio proslavu obilježavanja dolaska Sv. Franje u naše krajeve.

Sjednica je završena u 12.13 sati.

Zapisao:
Anto Matković, tajnik Vijeća

Odobrili:

1. Fra Ivan Sesar OFM, predsjednik Vijeća
2. S. Ivanka Mihaljević ŠSF, potpredsjednica Vijeća

Molitva

Svemogući, vječni, pravedni i milosrdni Bože,
Daj nama bijednicima da zbog tebe činimo ono što znamo da ti hoćeš,
I da uvijek hoćemo što je tebi milo,
da iznutra očišćeni, iznutra rasvijetljeni i zapaljeni ognjem Svetoga Duha,
mogremo *nasljedovati stope* tvoga ljubljenoga Sina,
Gospodina našega Isusa Krista,
i samo tvojom milošću dospjeti tebi, o Svevišnji,
koji u savršenome Trojstvu i jednostavnome jedinstvu
živiš i vladaš
i slavljen si kao Bog svemogući po sve vijeke vjekova.
Amen.

(Završna molitva iz Drugog pisma sv.Franje braći na kapitulu)

Brestovsko, Samostan sv. Klare, na Cvjetnicu (17. 04.) 2011.

U Brestovskom otvorena 800. obljetnica utemeljenja Reda siromašnih sestara Sv. Klare

Svečanim misnim slavljem na blagdan Cvjetnice, 17. travnja 2011, provincijal franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Lovro Gavran otvorio je u župnoj crkvi Rođenja Blažene Djevice Marije u Brestovskom proslavu 800. obljetnice utemeljenja Drugog franjevačkog reda, Siromašnih sestara Sv. Klare.

Ovaj važni jubilej cijele franjevačke obitelji okupio je članove triju franjevačkih redova koji djeluju u Bosni i Hercegovini. Franjino usklađivanje molitve i djelovanja (akcije i kontemplacije) nezaobilazni je put života svakog franjevca i franjevke.

U prigodi ovog velikog jubileja sestrama klarisama obratio se predsjednik Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini dr. fra Ivan Sesar. Čestitajući jubilej izrazio je sestrama blizinu svekolike franjevačke obitelji te zahvalio na svemu što čine za Crkvu, svijet i naš narod, preporučujući sve nas u njihove molitve. Kao franjevci i franjevke, želimo obnavljati kuću Kristovu. Sveukupno življenje franjevačke karizme želimo doživljavati kao jedan od načina življenja evanđelja i nasljedovanja Krista. Pozvani smo živjeti Kristovu ljubav, koja bi trebala biti princip našeg djelovanja, naglasio je fra Ivan.

Nakon blagoslova grančica ispred samostana sestara klarisa i svečane procesije euharistijsko slavlje u župnoj crkvi predslavio je fra Lovro Gavran u koncelecijaciji fra Ivana Sesara, provincijala Hercegovačke franjevačke provincije, fra Mate Topića, definitora franjevačke provincije Bosne Srebrene, fra Nikice Vujice, župnika i gvardijana franjevačkog samostana Sv. Duha u Fojnici, fra Josipa Ikića, gvardijana Franjevačkog samostana sv. Bonaventure u Visokom, fra Slavka Topića, gvardijana Franjevačkog samostana Sv. Petra i Pavla u Sarajevu, te još nekoliko braće franjevac.

U propovijedi fra Lovro je govorio o životu i duhovnosti sv. Klare Asiške. Naglasio je kako se sv. Klara upravo na blagdan Cvjetnice pridružila sv. Franji i odrekla se svega prolaznoga. Nasljedovati Božjeg Sina, koji je postao naš put, za Klaru je podrazumijevalo da ne želi drugo osim utonuti s Kristom u iskustvo radikalne poniznosti i siromaštva, istaknuo je fra Lovro.

Euharistijsko slavlje uz pjevanje *Muke Gospodnje* uzveličao je župni zbor pod ravnanjem s. Dragice Ljubos, školske sestre franjevke.

Slavlju otvaranja jubileja nazočile su i mnoge sestre redovnice među kojima su bile: s. Ivanka Mihaljević, predsjednica Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica u BiH i provincijska predstojnica Školskih sestra franjevki Sarajevo, s. Franka Bagarić, provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Mostar, s. Terezija Karača, provincijalna glavarica sestara milosrdnica Provincije Majke Divne, te predstavnice zajednice sestara Kćeri Božje ljubavi.

U ime župe Rođenja BDM u Brestovskom, u kojoj se nalazi samostan sestara klarisa, čestitku za početak Jubileja uputio je župnik fra Mato Popović. Zahvalu sestrama klarisama za molitvu i sveskoliku prisutnost izrekao je fra Vinko Tomas, duhovnik sestara.

Nakon euharistijskog slavlja uslijedio je svečani ručak, gdje su čestitke sestrama klarisama izrekli provincijali i provincijalke, a po tom se nazočnima obratila časna majka s. M. Ivana Šuljić OSC, koja je uputila riječi pozdrava i izrazila radost zajedništva te zahvalnost svima koji su došli uzveličati slavlje otvaranja ovoga velikog i značajnog Jubileja.

Župa Rođenja BDM u Brestovskom jedina je župa na području Bosne i Hercegovine u kojoj zajedno žive i djeluju tri franjevačka reda: franjevci Bosne Srebrene, Školske sestre franjevke Bosansko-hrvatske provincije te sestre klarise, koje su u Brestovsko došle 1989. godine.

Slavlje Jubileja započelo je na Cvjetnu nedjelju, 17. travnja, a završit će svetkovinom sv. Klare Asiške 11. kolovoza 2012. godine.

S. Kata Karadža, ŠSF

Brestovsko je jedina župa u BiH, u kojoj žive i djeluju članovi svih triju franjevačkih redova. Ova je fotografija zabilježila poglavare i poglavarice iz triju redova.

Provincijali fra Ivan Sesar OFM i fra Lovro Gavran OFM te provincijalke s. M. Ivanka Mihaljević i s. M. Franka Bagarić s opaticom Samostana sv. Klare u Brestovskom, č. M. s. M. Ivanom Šuljić OSC (u sredini).

Bilten »Zajedno« izdaje:

Vijeće franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini

Tajništvo: Prilaz Gjura Deželića 75, HR-10000 Zagreb, tel.: (01) 3765-061, faks: (01) 3765-062, mob.: 098/9244-901

e-mail: vfz-tajnistvo@zg.htnet.hr

Odgovara: dr. fra Ivan Sesar OFM, predsjednik Vijeća

Uređuje: Anto Matković, tajnik Vijeća

